

Brigadirji so se vrnili iz Posočja

Brigadirji mladinske delovne brigade Dušana Kvedra iz Ptuja

V soboto, 6. avgusta, so se vrnili iz zvezne delovne akcije Posočje 1977 brigadirji brigade Dušana Kvedra iz Ptuja. V domu Franca Krambergerja so jih sprejeli predstavniki pokrovitelja Kmetijskega kombinata Ptuj in OK ZSMS Ptuj. Poročilo o delu in doseženih rezultatih brigade je podal komandant brigade Miran Zorčič, ki je pohvalil brigadirje, predvsem njihovo prizadevnost in zavzetost za delo. Predsednik OK ZSMS Ptuj Milan Čuček je govoril o pomenu delovnih akcij in o nadaljnjih akcijah. Predsednik konference sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj Anton Taciga se je v imenu pokrovitelja zahvalil brigadirjem za uspešno delo v brigadi in zaželel, da bi brigadirji uspešno delali tudi na lokalnih akcijah v občini in izven nje. Pokrovitelju brigade Kmetijskemu kombinatu Ptuj so brigadirji poklonili brigadirko z majico in vseh pet biltenov, ki so izšli v času dela brigade.

Ptujski brigadirji so bili izredno uspešni, saj so osvojili 15 udarniških značk, od tega so tri značke na tej pri-

reditvi med drugimi podelili tudi Jelki Učakar kot predsednici komisije za kulturo v izmeni, Marjanu Fuksu kot traserju in Miranu Zorčiču komandantu brigade. V brigadi pa so razdelili 12 udarniških značk in 12 priznanj po ključu 4 udarniške značke in 4 priznanja na četo.

Prireditvi ob prihodu brigade Dušana Kvedra so prisostvovali tudi brigadirji iz Ptuja, ki so sodelovali na mladinski delovni akciji v Brkinih.

Brigada je med drugim osvojila tudi priznanje za udarna dneva v prvi in drugi dekadi, priznanje za interesne dejavnosti in priznanje Skupščine občine Tolmin.

Pokrovitelj brigade Dušana Kvedra Kmetijski kombinat Ptuj je zadovoljen z uspehi brigade, ki je s svojim delom in prizadevnostjo dokazala svojo zmožnost in hkrati dosegla zaupanje.

Brigadirji iz Ptuja, ki so sodelovali na zvezni delovni akciji Posočje 1977 so skupno z ostalimi brigadirji sodelovali pri izkopu vodovoda v Veliki Nedelji.

Mladinska delovna brigada Dušana Kvedra iz Ptuja v Posočju

Vas Breginje pred potresom

OBISK PRI PTUJSKIH BRIGADIRJIH

28. julija so predstavniki pokrovitelja Kmetijskega kombinata Ptuj, skupno s predstavniki Skupščine občine Ptuj in OK ZSMS Ptuj obiskali ptujske brigadirje v njihovem taboru v Kobaridu kjer je bil njihov sedež.

Brigadirji so na 13. brigadni konferenci seznanili predstavnike, da delajo v vasi Breginje, ki je bila v času potresa popolnoma porušena. Brigadirji so delali pri urejanju naselja in zelenic. Kot so v poročilu na brigadni konferenci povedali, so se priprave za brigado pričele že doma, zlasti pa priprave na brigadirsko življenje.

Brigado so sestavljali v glavnem dijaki srednjih šol, mladinci iz delovnih organizacij in dva dijaka z osnovne šole.

AKTIVNOST PTUJSKE BRIGADE

V brigadi so izvolili vse samoupravne organe in ustanovili začasni aktiv komunistov brigade, ki se je sestel v prvi dekadi dvakrat. Na prvem sestanku aktiva so evidentirali nove člane in izvolili sekretarja aktiva. Zlasti so spremljali delo evidentiranih članov, ki jih bodo po vrnitvi iz brigade predlagali za sprejem njihovim osnovnim organizacijam.

Na posameznih brigadnih konferencah so reševali vse probleme, ki so se pojavili med delom. Za posamezna področja, kot so idejnopolitično delo, informiranje in propaganda, kultura in športna de-

zlasti je bilo aktivno delo na področju informiranja in propagande. Že v prvi brigadi so ptujski brigadirji izdali bilten z naslovom »Kubiki«, hkrati pa tudi sodelovali pri izdaji biltena za celotno naselje. V drugi dekadi je izšla še druga in v tretji dekadi tretja številka biltena. Zanimivi so sestavki brigadirjev, ko pišejo o prvem brigadirskem dnevu, predstavljajo mesto Ptuj in ptujsko gospodarstvo, govorijo o šolskem prostoru, o referendumu za srednješolski center, predstavljajo prvi obrambni dan v brigadi, govorijo o odnosih z domačimi na delovišču.

pokrovitelju pa za sodelovanje in finančno pomoč pri nakupu oblačil in prevoza in ob koncu izrazil željo in upanje, da bo brigada dobro zastopala Ptuj. Prav tako se je polivalno izrazil o brigadi, ki je po njegovem mnenju in po rezultatih dela pridna in prizadevna in je dosegla izredne rezultate. Tudi med brigadirji je čutiti tovariške odnose, saj so brigadirji v poprečju zelo mladi. Ob koncu pa je Miran Zorčič zagotovil, da se bo brigada potegovala za najvišje priznanje — trak, ki ga izmed pet brigad dobi najboljša.

BRIGADA JE AKTIVNA IN PRIZADEVNA

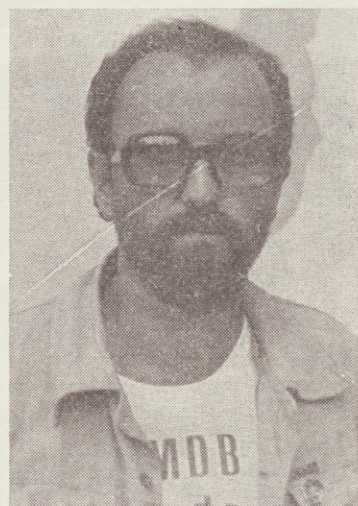
Vso pohvalo pa je izrekel brigadi komandant brigade Miran Zorčič, ki se je zahvalil predstavnikom pokrovitelja Kmetijskega kombinata Ptuj in OK ZSMS Ptuj za obisk,

Odstranjevanje ruševin po potresu v Breginjah

javnost so bili zadolženi posamezni referenti, ki pa zastavljenih nalog niso v celoti opravili kot so ugotavljali brigadirji na brigadni konferenci.

V prvi dekadi so dosegli pri delu 250 odstotkov, na udarni dan pa celo 341 odstotkov. Brigadirji so pripravili tudi kulturni večer ob Dnevu vstaje. Zelo razgibana pa je bila športna dejavnost, ki je obsegala tudi jutranjo telovadbo, obvezno za vse brigadirje. Ob Dnevu vstaje so se brigadirji iz Ptuja pomerili s pripadniki JLA iz Breginja v šahu in nekaterih športnih disciplinah. Brigadirji iz Ptuja so organizirali športna tekmovanja z brigadirji drugih brigad. Posebno zanimiva pa je bila prijateljska nogometna tekma, kjer so se pomerile brigadirke ptujske brigade z ženskami brigade Rdečega križa.

Miran Zorčič

V imenu pokrovitelja Kmetijskega kombinata Ptuj je brigadirje pozdravil Franc Tetičkovič, ki je dejal, da je kombinat zadovoljen z delovnimi rezultati, ki so jih dosegli brigadirji, ki so v ponos, ne samo kombinatu, temveč vsem občanom Ptuja. Brigadirji s svojimi akcijami nadaljujejo in prenašajo tradicijo, ki je že od nekdaj zakoreninjena in pri takšnih akcijah gre predvsem za odnos do dela in do sredine, v kateri brigadirji delajo.

Nad vasjo Breginje je zrastle naselje novih montažnih hiš

Predstavnik pokrovitelja mladinske delovne brigadirsko značko brigadirki Cvetki Fras

Tovariš Tetičkovič je brigadirjem predstavil Kmetijski kombinat Ptuj, zlasti pa njegovo dejavnost in poudaril, da se je kolektiv kombinata odločil za pokroviteljstvo zlasti za to, da nudi brigadi materialno, predvsem pa moralno podporo.

V imenu OK ZSMS Ptuj je brigadirje pozdravil predsednik Milan Čuček, ki je med drugim brigadirjem izrazil željo, da bi bila ptujska brigada med najboljšimi in da do konca obdrži dosežene rezultate.

Kot smo izvedeli iz izjav brigadirjev, so se v brigadi dobro počutili. V prvi dekadi so izbrali najboljšo brigadirko Jelko Učakar in ji podelili udarniško značko.

Ob nedeljah so organizirali izlete in se med drugim udeležili izleta v Bovec in bolnišnico Franjo.

POČUTJE BRIGADIRJEV V BRIGADI

O vtisih in o delu v brigadi so nam pripovedovali:

MIRAN ZORČIČ: »BRIGADA JE HOMOGENA!«

Miran Zorčič, komandant brigade: »Brigada je uspešna in upam, da bomo dosegli zastavljene rezultate. Brigada je homogena, med brigadirji obstaja medsebojno prijateljstvo, ki vpliva na delo. Veliko smo naredili s pripravami v Ptuj, kjer smo imeli šest brigadnih konferenc in kjer smo ugotavljali stvari, ki se danes v brigadi pojavljajo.

V članstvo ZK želimo vključiti mlade ljudi, ki se bodo izkazali pri delovnih akcijah, predvsem s prijateljskimi odnosi in delom. V organizacijo ZK bodo brigadirji sprejeli v svojih delovnih organizacijah in šolah.«

Ob koncu je Miran ZORČIČ dejal, da je ponosen, da lahko vodi to brigado, zlasti zaradi prijateljstva in odnosov v brigadi. Pri vodenju brigade so bili Miranu Zorčiču v veliko pomoč tudi predsednica brigadne konference Cvetka Fras, namestnik komandanta Marjan Fuks, ki je bil hkrati tudi traser. Od njega je bilo predvsem odvisno delo na trasi in v naselju.

JELKA UČAKAR: »S SKUPNIMI AKCIJAMI SE RAZVIJA MEDSEBOJNO PRIJATELJSTVO!«

Jelka Učakar, dijakinja gimnazije in dobitnica udarniške značke v prvi dekadi:

»Program je zelo natrpan, saj vstajamo ob 4.15 uri, z delom pričnemo ob 6. uri, ki traja do 14. ure. Po vrnitvi z dela je kosilo, popoldne pa imamo različne interesne dejavnosti.

Delo, ki ga brigadirji opravljamo se razlikuje, predvsem po težavnosti, saj težja dela opravijo fantje. Organizacija dela je zelo v redu, kar pa je razvidno že iz dosedanjih rezultatov.

Precej smo naredili na kulturnem področju. Pripravljamo skupne brigadne večere v naši brigadi in tudi z ostalimi brigadirji. S skupnimi akcijami na vseh področjih se razvija medsebojno prijateljstvo, zato bi se želela udeležiti brigad tudi v prihodnje.«

CVETKA FRAS: »ŽIVLJENJE V BRIGADI JE PESTRO IN ZANIMIVO!«

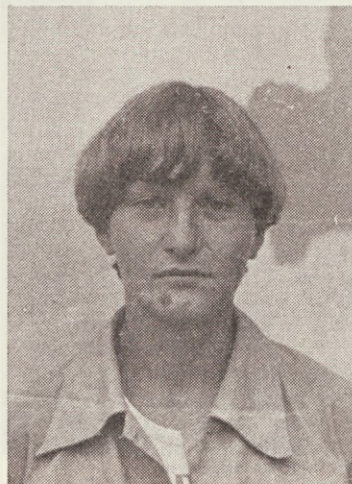
Cvetka Fras, predsednica brigadne konference in predsednica skupščine izmene:

»Brigadirji bi morali priti v bodoče na akcijo boljše seznanjeni s samoupravnim delom. Samoupravno delo je v

naši brigadi že dobro izoblikovano, kar pa ne morem trditi tudi za ostale brigade v celi izmeni. Življenje v brigadi je pestro in zanimivo, čeprav je zelo malo prostega časa.

Brigadirji se najboljše počutimo ob brigadirskem črnju zvečer, ko se pleše kozaračko kolo.

V naši brigadi se brigadirji med sabo dobro razumemo. V kolikor pride do kakšnega prekrška, ga rešujemo in obravnavamo na brigadni konferenci. Tudi prihodnje leto bi se želela udeležiti brigade!«

MARJAN FUKS: »DELAMO VELIKO!«

Marjan Fuks zaposlen v AGIS Ptuj, namestnik komandanta brigade:

»V brigadi je počutje vseh brigadirjev več ali manj enako. Ker sem se že lani udele-

žil brigade v Brkinah lahko rečem, da je letošnja brigada veliko boljša od lanske, da pa so pogoji dela in življenja slabši kot lani. Naša brigada ima sicer najlažje delo, pa kljub temu nam dekleta pri delu večkrat odpovejo, saj je 23 deklet. Delamo ogromno in menim, da skoraj ni mogoče narediti več.

Kulturno in politično življenje v brigadi je pestro. Vse premalo pa smo naredili na športnem področju. Trudili se bomo, da plan uresničimo v drugi dekadi.

Udeležili smo se orientacijskega pohoda, ki so ga vodili brigadirji — taborniki in kjer smo dosegli lepe uspehe. Vzroke za neaktivnost na športnem področju je iskati v slabo urejenih športnih igriščih.«

LEPO UREJENA VAS BREGINJE

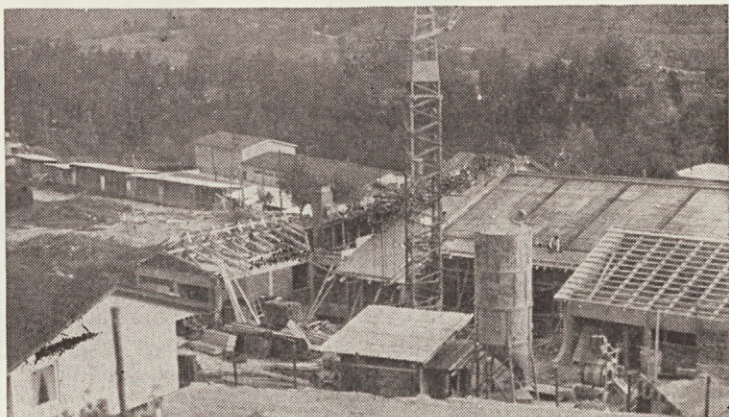
Po razgovoru so si predstavniki pokrovitelja in OK ZSMS Ptuj ogledali vas Breginje, ki jo je najbolj prizadel potres in ki ima danes že povsem novo podobo. Nad prejšnjo vasjo Breginje je zrastle novo naselje številnih lepo urejenih montažnih hiš. V vasi živijo v glavnem stari ljudje, ki se težko privajajo novemu okolju, predvsem pa za to, da nimajo pri hiši urejenih dvorišč, kakor so jih imeli pri starih hišah. Živino imajo v sodobno urejenem skupnem hlevu in ker so vaščani navezani vsak na svojo živino, se le težko privajajo na nov način življenja.

HIMNA PTUJSKIH BRIGADIRJEV

Brigadirji brigade Dušana Kvedra so zapeli svojo himno, katere avtor je brigadir Goran:

Mi smo ptujski brigadirji,
ljubimo se vsi,
radi delamo mi,
radi pijemo belo haloško,
če pa tega ni,
pivo ali tri.
Naš komandant,
Miran Zabušant,
s svojo lepo brado,
čuva vso brigado,
naši komandiri,
sami vetropiri,
radi delajo,
ko jih snemajo,
s prazno kamero.
Mi smo ptujski brigadirji,
ljubimo se vsi,
radi delamo mi.

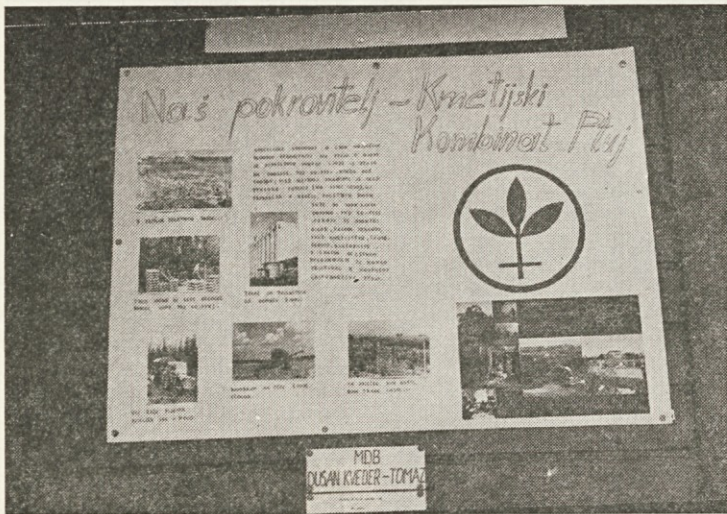
Gradnja nove osnovne šole v Breginju

Obrambni dan v brigadi

Kot smo že zapisali, so brigadirji izdajali bilten »Kubiki«, kamor so pisali tudi zanimivosti iz vsakdanjega življenja. Brigadirka Slavica Pičerko v biltenu o obrambnem dnevu v brigadi:

Kmalu je prišel kurir, ki nam je sporočil, da je napad na naselje končan in da je nevarnost ponovnega napada mimo. V koloni smo odšli v naselje, pospravili spalnico in nato odšli k zajtrku.

Plakat v štabu brigade predstavlja pokrovitelja ptujskih brigadirjev

Brigadirje tretje izmene mladinske delovne brigade Posočje 1977 smo že ob prihodu v Posočje začeli pripravljati na obrambni dan.

V soboto 23. julija smo se zbudili zgodaj zjutraj ob napadu na naše brigadirsko naselje in hitro zapustili spalnice.

Takoj smo po brigadah zbežali po cesti in se skrili v zaklonišča v gozdu, kjer smo vsi prestrašeni in premrazeni čakali kurirja, ki nam je dal navodila za naprej. S seboj smo imeli tudi ves pisarniški pribor, ki pa ga slučajno nismo potrebovali.

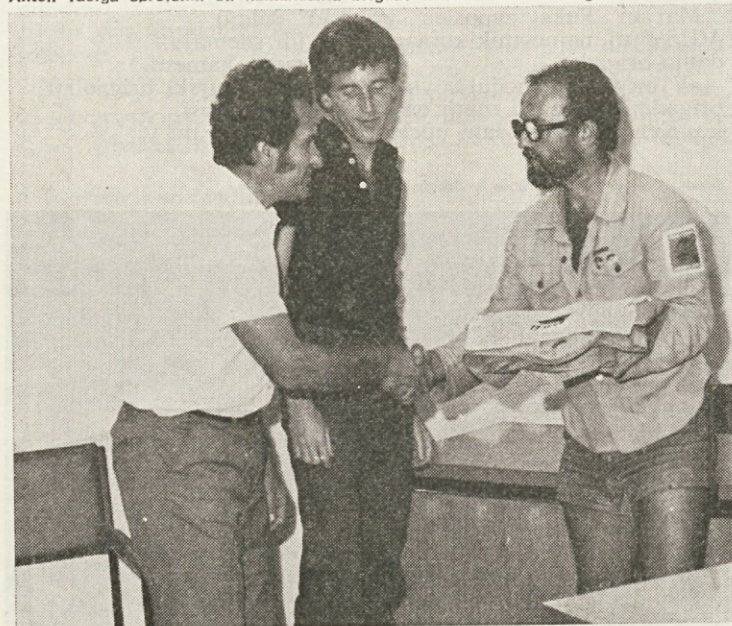
Precej dela pa je imela tudi naša medicinka Ida, saj so nekateri tožili, da jih boli glava.

Pod vtisi obrambnega dneva smo se odpeljali v Bovec. Po ogledu sodobnega vojaškega orožja nas je čakalo zahtevno in več kot 7 kilometrov dolgo orientacijsko tekmovanje. Vodili so nas brigadirji — taborniki. Zmagali so pionirji iz Črne gore — Titovi študenti. Ptujski brigadirji smo zasedli 4. in 9. mesto, je v svojem sestavku zapisala brigadirka Slavica.

Iz zapiskov brigadirjev je razvidno, da je bilo življenje v brigadi pestro, zanimivo in privlačno in da se večina brigadirjev, kljub težkemu delu želi udeležiti brigade tudi v prihodnjem letu.

M. P.

Anton Taciga sprejema od komandanta brigade Mirana Zorčiča brigadirko z majico

Brigadirji so na brigadni konferenci zapeli brigadirsko himno

V razpravi so osnutki zakonov

Pravkar poteka tudi razprava treh pomembnih osnutkov zakona o:

- referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja,
- volitvah in odpoklicu organov upravljanja in o imenovanju poslovodnih organov v OZD;
- organu samoupravne delavske kontrole.

Zaradi lažjega razumevanja navedenih osnutkov zakonov objavljamo v današnji številki Naše poti značilnosti, ki bodo koristile in spodbudile razpravo.

OSNUTEK ZAKONA O REFERENDUMU IN DRUGIH OBLIKAH OSEBNEGA IZJAVLJANJA

Predlagani zakon naj bi predstavljal nadaljnjo izpeljavo določil ustave in zakona o združenem delu, predvsem v tistem delu, ki govori o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja delavcev.

Osnutek poleg oblik odločanja z osebnim izjavljanjem v OZD opredeljuje tudi zbere delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, pa tudi povzema znaten del določila republiškega zakona o referendumih iz leta 1972, ki opredeljuje izvajanje referendumov na vseh ravneh.

Osnutek pravi, da delavci in delovni ljudje z osebnim izjavljanjem odločajo na referendumu, na zborih delavcev, na zborih delovnih ljudi in občanov, s podpisovanjem oziroma s pismenimi izjavami ter z drugimi oblikami osebnega izjavljanja.

O vprašanih, o katerih se odločajo delovni ljudje z osebnim izjavljanjem, mora biti poprej opravljena javna obravnava na način, kot ga določa statut. Nadalje je v osnutku opredeljeno, da se z neposrednim izjavljanjem lahko odloča v celotni organizaciji ali pa samo v posameznem njenem zaključenem delu ali pa se odločajo samo določene kategorije delovnih ljudi oziroma občanov.

Pri osebnem izjavljanju je odločitev sprejeta takrat, ko se je zanjo izrekla večina tistih, ki so imeli pravico glasovati. Z referendumom se delovni ljudje in občani vnaprej izrečejo o predlogu zakona, potrdijo že sprejet zakon ali drugi akt ali pa odločijo o drugem vprašanju. Osnutek zakona določa, da po izvedbi referenduma ne morejo ponoviti referenduma v skupščini SR Slovenije dve leti, organ krajevne skupnosti eno leto, delavski svet v OZD šest mesecev in skupščina SIS šest mesecev.

Osnutek zakona opredeljuje odločanje na zborih delavcev kot obliko odločanja, na kateri sodelujejo vsi delavci, ki so sklenili delovno razmerje v OZD.

Ker je v osnutku določeno, da sklicuje zbor predsednik zbora, je to prav gotovo treba razumeti tako, da ima zbor stalnega predsednika, zato bi bilo primerno opredeliti tudi to, kako se izvoli stalni predsednik.

Sprejet je bil pravilnik o enotnih pogojih zbiranja in odkupa svežega mleka

Poslovni odbor za proizvodnjo, predelavo in prodajo mlečnih izdelkov je na seji, ki je bila 11. julija 1977 sprejel pravilnik o enotnih pogojih zbiranja in odkupa svežega mleka, s katerim se urejajo pogoji in medsebojni odnosi pri odkupu mleka, predvsem z namenom, da bi bili vsi proizvajalci mleka, kljub različnim organizatorjem proizvodnje izenačeni pri pogojih n da bi dosegli boljše kvaliteto surovine, ki je zlasti v poletnih mesecih kritična.

Pravilnik objavljamo z namenom, da se z njim seznanijo vsi proizvajalci mleka, za nasvete in razlago pa se naj obrnejo na strokovne službe organizatorja proizvodnje oziroma na TOZD Mlekarno.

Po 1. točki 2. člena in drugem odstavku 8. člena Samoupravnega sporazuma o urejanju medsebojnih razmerij v zvezi s pridelovanjem, predelavo in prodajo mleka ter mlečnih izdelkov, je poslovni odbor na svoji seji, ki je bila dne 11. julija 1977 sprejel

P R A V I L N I K

o enotnih pogojih zbiranja in odkupa svežega mleka.

I. DOLOČBE O KAKOVOSTI MLEKA

1. člen

S tem pravilnikom predpisuje poslovni odbor kakovost svežega mleka, ki ga proizvajalci dobavljajo TOZD Mlekarna preko organizatorjev proizvodnje, način in pogoje za ugotavljanje kakovosti, način oblikovanja cene ter ukrepe, ki jih sme izvajati TOZD Mlekarna, kadar proizvajalci ali organizatorji ne bi ravnali v skladu z določili tega pravilnika.

2. člen

Proizvajalci oddajajo sveže mleko na območnih zbiralnicah samo v dogovorjenem času. Sveže mleko mora biti higiensko neoporečno brez kakršnih koli dodatkov ali primesi oziroma mu ne sme biti ničesar odvzeto; imeti pa mora tudi značilen vonj, okus in barvo. Razen v prvem odstavku navedenih lastnosti, mora sveže mleko vsebovati najmanj 8,5 odstotkov suhe snovi brez maščobe, najmanj 3,2 odstotka tolašče, specifično teža 1,028 do 1,032 in da kislina ne presega 7 SH, vzdržati mora reduktazni test najmanj dve uri, vsebovati pa sme največ 5 milijonov klic v mililitru.

II. UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN KONTROLA MLEKA

3. člen

Kakovost svežega mleka ugotavljajo pooblaščen strokovni delavci TOZD Mlekarna oziroma organizatorji proizvodnje.

Vzorec za ugotavljanje individualne tolašče vzame kontrolor mleka enkrat mesečno nedoločene dne; enkrat mesečno pa lahko vzame vzorec

tudi delavec — zbiralec mleka, prav tako nenapovedanega dne.

4. člen

Zaradi ugotovitve poprečnega odstotka tolašče za celotno količino zbranega mleka v posamezni zbiralnici, vzamejo kontrolorji vzorce najmanj trikrat mesečno.

Strokovne analize opravijo pristojni delavci mlekarne v laboratorijih mlekarne.

Proizvajalci mleka imajo pravico prisostvovati pri izvajanju analize mleka, zato so pristojni delavci mlekarne dolžni proizvajalce obveščati o času in kraju, kjer bodo opravljali analizo mleka.

5. člen

Prodajalec mora prinesiti (pripeljati) na zbiralnico, ki ima hladilno napravo, samo sveže namolženo in še toplo mleko; delavec — zbiralec pa mora voditi pregledno in točno evidenco nad posameznimi proizvajalci — prinositelji mleka, zlasti pa še pregled nad tem, v katere posode (kante) posamezniki vlivajo mleko.

Razen tega je delavec — zbiralec dolžan prijaviti vodstvu mlekarne vsako okvaro na hladilni napravi v zunanjih zbiralnicah, najpozneje v 12. (dvanajstih) urah, šteto od trenutka, ko je to sam ugotovil, ali so ga o okvari obvestili proizvajalci.

V primeru okvare na hladilni napravi mora delavec — zbiralec mleka, strogo ločiti večerne molže od jutranje ter posodo ustrezno označiti.

V primeru okvare hladilne naprave v smislu drugega odstavka tega člena, mora delavec — zbiralec odkloniti nadaljnje zbiranje mleka, zlasti še, če ni zagotovila, da bo v času okvare zbrano mleko pravočasno odpeljano v mlekarne.

6. člen

Kislino mleka na krajevni zbiralnici ugotavlja delavec — zbiralec s predpisano kemika-

lijo — mikroekstraktom, ki ima preskok pri 8-8,5 SH.

Natančnejšo analizo opravijo pooblaščen strokovni delavci v laboratoriju mlekarne po metodi SH.

Mleko ustreza predpisani kakovosti glede kislости, če kislост ni močnejša od 7,5 SH.

7. člen

Kontrolo mleka glede na odstotek tolašče za posameznega proizvajalca opravljajo pooblaščen delavci mlekarne najmanj enkrat mesečno.

Če na dan kontrole proizvajalec ne odda mleka in ne sporoči razlogov za njegovo opustitev, se mu obračuna celotno količino oddanega mleka v obračunskem mesecu po tolaščobni stopnji 3,2 odstotkov.

V kolikor pa je proizvajalec najmanj en dan prej sporočil pooblaščenemu delavcu na sedežu zbiralnice, da mleka ne more prinesiti, mu bo obračunana vrednost mleka po poprečni stopnji tolaščobe, ki je bila ugotovljena za zbiralnico, v katero proizvajalec prinaša mleko.

Delavec — zbiralec mora odkloniti prevzem mleka, za katerega sumi, da ne ustreza pogojem, določenim v prvem odstavku 2. člena tega pravilnika in kadar se pri preizkusu z mikroekstraktom spremeni barva.

III. CENE IN NAČIN OBRAČUNA MLEKA TER UKREPI

9. člen

Odkupna cena mleku, ki ustreza vsem pogojem iz 2. člena tega pravilnika, se oblikuje po številu tolaščobnih enot, k jih vsebuje mleko.

Vrednost tolaščobne enote se obračunava po 1,06 din za vso prevzeto mleko, ki ima najmanj 3,2 do 4,2 odstotka tolašče (normalno mleko).

Taka cena velja za mleko, ki ima sicer manj kot 3,2 odstotka tolašče, če ustreza vsem drugim pogojem, določenim v 2. členu tega pravilnika.

V kolikor pa je kontrola ugotovila, da je mleko potvrjeno oziroma, da glede suhe snovi ne ustreza pogojem iz prvega odstavka tega člena, se obračuna tako mleko oziroma prizna le 50 odstotkov od cene določene za tolaščobno enoto, kar je odvisno od stopnje preostale kakovosti, ki jo kontrola ugotovi z gravimetrično metodo določanja suhe snovi.

10. člen

Če je ob kontroli, opravljene na način, ki je določen po drugem odstavku 9. člena ugotovljeno, da mleko vsebuje le 8 odstotkov suhe snovi (beljakovin, vitaminov, laktoze in tolašče), mlekarne odpove proizvajalcu — lastniku takega mleka vsako nadaljnjo dobavo oziroma prevzem mleka, za dobo enega meseca. V kolikor pa mleko vsebuje manj kot 5 odstotkov suhe snovi, mlekarne odpove proizvajalcu nadaljnji prevzem mleka za dobo treh mesecev.

Če mora mlekarne posameznemu proizvajalcu odpoved prevzema mleka ponoviti iz razlogov navedenih v prvem odstavku tega člena trikrat zaporedoma ali s presledki, ki so krajši od dveh mesecev, sledi trajna odpoved odkupa in prevzema mleka od takega proizvajalca.

11. člen

Kadar se pri kontroli in ugotavljanju poprečja tolašče neke zbiralnice, po tem, ko je zbiralec(ka) mleko že prevzel od individualnih proizvajalcev, ugotovi bistveno slabše poprečje tolašče, kakor je to bilo ugotovljeno preden je zbiralec(ka) mleko prevzel(la), ima TOZD Mlekarna dolžnost zahtevati od organizatorja proizvodnje odpoved zbiranja mleka zbiralcu in predlagati plačilo odškodnine za povprečno premoženjsko škodo.

V posebno hudih primerih iz prvega odstavka tega člena ima TOZD Mlekarna tudi pravico in dolžnost takega zbiralca ovaditi pristojnim organom, zaradi kaznivega dejanja ali prekrška.

12. člen

Proizvajalcu, katerega mleko ne vzdrži reduktaznega preizkusa, ki ga opravijo kontrolorji mlekarne pod nadzorstvom inšpektorja najmanj 2 (dve) uri, izreče mlekarne v soglasju z inšpektorjem ob prvem primeru ukrep ustnega opomina, ob drugem primeru pa pismeni opomin.

V kolikor pa proizvajalec kakovosti mleka ne izboljša, kljub izrečenim ukrepom po prvem odstavku tega člena, sledi odpoved odkupa in prevzema mleka ter se izvedejo ukrepi za sanacijo higienskega stanja (čistoče mleka), pod strokovnim nadzorstvom organizatorja odkupa.

Če se ob kontroli ugotovi, da je v mleku nekega proizvajalca nad normalno (nad dovoljeno) število škodljivih klic v mililitru mleka, sledi takojšen ukrep odpovedi odkupa in prevzema mleka ter izvedba sanacije hleva in načina proizvodnje mleka.

V kolikor se tudi po izvedenih ukrepih iz prejšnjih odstavkov tega člena rezultati čistoče mleka ne izboljšajo, proizvajalec izgubi status (položaj) proizvajalcev ustreznega mleka in zato mlekarne ustavi vsaki nadaljnji odkup in prevzem mleka od takega proizvajalca. Če proizvajalec ne dovoli kontrole v hlevu in ne upošteva nasvetov hlevskih kontrolorjev organizatorjev odkupa, mu organizator odkupa prepove oddajo mleka in prekine z njim pogodbo.

13. člen

Pri obračunu in izplačilu mleka individualnim proizvajalcem organizator proizvodnje mleka obračuna in odtegne od določene vrednosti mleka, izračunane po 9. členu tega pravilnika za vsak liter prevzetega mleka:

Razvoj mlekarske industrije v TOZD Mlekarna

Glede na sprejet program pospešene investicijske izgradnje mlekarske industrije v SR Sloveniji v letih 1977 in 1978, v katerega je vključena tudi TOZD Mlekarna Kmetijskega kombinata Ptuj objavlja razgovor z direktorjem TOZD Mlekarna Janezom Vrečerjem, o nadaljnjem razvoju mlekarske industrije v njihovi TOZD.

Povečan odkup mleka zaradi modernizacije kmetij in posodobitve kmečke proizvodnje, v zadnjem času pa zlasti zaradi povečane odkupne cene, ki je večja za 36 odstotkov, že povzročata težave mlekarski industriji, ki tako hitrega skoka pri odkupu mleka ni pričakovala. Večina slovenskih mlekarj je preobremenjena, saj se izkoriščenost zmogljivosti giblje blizu 100 odstotkov.

Kako se to odraža v vaši TOZD?

»Pri nas je odkup mleka porasel v prvih šestih mesecih za 19 odstotkov, in sicer odkup iz lastnega odkupnega območja ter se kaže, da se bo ta trend nadaljeval do konca leta. Izkoriščenost zmogljivosti v naši TOZD je trenutno okrog 90 odstotkov, glede na zmogljivosti sprejema in pasterizacije v eni izmeni.

Kazeinarna pa je pri dnevnih količinah mleka okrog 43.000 litrov in dokupi 5000 litrov dnevno, morala delati tudi že trikrat tedensko v dveh izmenah.«

Za zagotovitev nemotenega odkupa mleka bodo nujno potrebna pospešena investicijska vlaganja v mlekarski industriji, da bi v kratkem času povečali njeno zmogljivost za predelavo mleka, zlasti v tiste mlečne izdelke, ki obetajo prodajo. Za rešitev te pomembne in zahtevne naloge bo potrebno združevanje sredstev proizvajalcev in predelovalcev mleka.

Odlok republiškega izvršnega sveta v zvezi s premijami za mleko je eden od sistemskih ukrepov, ki že predvideva začasno združevanje dela premije za na-

slednje štiri mesece, namensko za povečanje zmogljivosti mlekarj.

Kako se bodo odražala takšna investicijska vlaganja v vaši TOZD in kaj menite o združevanju sredstev proizvajalcev in predelovalcev mleka?

»Odlok republiškega izvršnega sveta predvideva združevanje sredstev v višini 0,20 din za namen izgradnje in povečanja predelovalnih zmogljivosti, hkrati pa bodo morali proizvajalci mleka organizatorjem proizvodnje pokriti oziroma nadomestiti stroške organizacije proizvodnje in to za štiri poletne mesece, ko naj bi ta odlok veljal.

V TOZD Mlekarna predvidevamo do konca srednjeročnega obdobja posodobitev proizvodnje masla in razširitev asortimenta kazeinarne, ki bi jo morali temeljito rekonstruirati in dopolniti tehnološko linijo za uvedbo novih izdelkov. Za takšne investicije bo vsekakor potrebno združevati sredstva vseh udeležencev enako kot jih bo potrebno združevati za razvoj hladilne mreže za mleko na terenu. To združevanje sredstev prinaša novo kvaliteto v medsebojnih odnosih med proizvajalci, predelovalci in trgovino.«

Na zadnji seji poslovnega odbora za proizvodnjo, predelavo in prodajo mleka in mlečnih izdelkov so razpravljali o vsebinskih premikih odloka o premijah za kravje mleko, za čas od 1. julija do 31. decembra letos, pravilniku o enotnih pogojih zbiranja in odkupovanja svežega mleka in o ustanovitvi mlekarske skupnosti

na območju ptujske občine.

Kakšne zaključke je v zvezi s tem sprejel poslovni odbor?

»Po razpravi o vsebini in premijah za čas od 1. julija do 31. decembra je poslovni odbor za proizvodnjo, predelavo in prodajo mleka in mlečnih izdelkov sprejel sklep, da proizvajalci v mesecih julij, avgust, september in oktober, nadomestijo organizatorjem proizvodnje na območju naše mlekarne stroške za organizacijo proizvodnje mleka, v višini 0,20 din po litru, ti stroški pa so v ostalih mesecih pokriti s premijo.

Janez Vrečer

Na zadnji seji je poslovni odbor sprejel tudi pravilnik o enotnih pogojih zbiranja in odkupa svežega mleka, ki natančno določa pogoje in način zbiranja ter odkupa mleka in medsebojne odnose pri tem. Pravilnik je bil v razpravi od januarja letos, njegovo vsebino pa objavljamo v dašnji številki Naše poti.

Poslovni odbor pa je na seji sprejel tudi sklep, da se najkasneje do meseca septembra letos ustanovijo na vseh zbiralnicah mleka mlekarske skupnosti proizvajalcev mleka, ki imajo naslednje naloge.

1. Zagotovitev rednega odkupa vseh količin kvalitetnega mleka

2. Organizacija kontrole kvalitete oddanega mleka, glede mlečne toščice in higienske neoporečnosti mleka (reduktazni test); prilagoditev zbiranja in kontrole mleka obstoječim predpisom in pogojem

3. Sodelovanje pri urejanju in vzdrževanju zbiralnic (nabava opreme, hladilne naprave, izbira ustrezne lokacije zbiralnice, transport, redno delovanje sprejema, kontrole in odpreme mleka).

4. Ustvarjanje pogojev za higiensko in kvalitetno pridelovanje mleka, in sicer:

— z redno analizo kontrolnih izvidov za posamezne pridelovalce,

— občasni pregledi hlevov, — angažiranje pospeševalne službe za sodobni način molže in

vzgoje proizvajalcev, ki imajo opravka z mlekom,

— skrb za izboljšanje proizvodnosti goveje črede.

5. Zagotavljanje sodelovanja pospeševalne službe kmetijske zadruge oziroma obrata za kooperacijo pri selekciji živine, njeni kvalitetnejši prehrani in uvajanje sodobnejših postopkov pridelovanja in spravila krme.«

Kako se bo TOZD Mlekarna vključila v program pospešene investicijske izgradnje mlekarske industrije v SR Sloveniji v letih 1977 in 1978?

»Naša TOZD predvideva zaradi nenadnega porasta odkupljenih količin mleka, razen redne srednjeročne investicijske izgradnje, ki zajema rekonstrukcijo kazeinarne in preusmeritev na proizvodnjo kazeinatom in razširitev maslarnne, pospešeno razširitev kazeinarne, ki je trenutno ozko grlo v mlekarski proizvodnji.«

Nepričakovani visok porast odkupa mleka je bil zabeležen v slovenskih mlekarjnih v aprilu, še bolj pa v maju 1977, ko se je v nekaterih mlekarjnih povečal odkup v primerjavi z majem 1976 celo za 19 odstotkov, kar je nad poprečjem in nad pričakovano rastjo odkupa v srednjeročnem razvojnem programu mlekarstva Slovenije do leta 1980.

Podatki kažejo, da so bile zmogljivosti mlekarj za obdelavo in predelavo mleka v prvih petih mesecih v Sloveniji poprečno izkoriščene 86,2 odstotka, v maju pa kar 98,1 odstotka.

Kako je s porastom odkupa mleka v vaši TOZD in kako je z izkoriščenostjo naše mlekarne?

Kot sem že prej omenil je bil 12 odstotni porast odkupa mleka v naši TOZD v prvih mesecih, v maju je bil porast odkupa 32 odstotni, poprečni porast v prvih šestih mesecih je znašal 19 odstotkov v primerjavi z letom 1976. Poprečna izkoriščenost naše mlekarne je bila 90 odstotkov, v maju pa okrog 110 odstotkov. Dnevni odkup mleka v letošnjem letu okrog 40.000 litrov mleka, vendar pa pričakujemo v mesecu septembru še večji dotok mleka.«

Odkupna cena mleka se je v januarju 1977 povečala za 36 odstotkov, glede na odkupne cene v letu 1977.

Ali je višja odkupna cena vplivala na povečan odkup mleka pri vas?

»Višja odkupna cena je tudi pri nas vplivala na odkup mleka. Menim, da je za naše območje ob normalnih letinah običajen porast 8 odstotkov mleka letno, razlika do 19 odstotkov pa je letos rezultat povečanja odkupne cene.«

Za zagotovitev kakovosti odkupljenega mleka je za mlekarne poleg higiene velikega pomena tudi dobro organizirana mreža zbiralnic za mleko. Zato bo potrebno pospešiti izgradnjo oziroma modernizacijo ter opremljanje zbiralnic s hladilnimi napravami za hlajenje mleka. Kot je znano bo financiranje teh investicij potekalo iz namenskih

a) 0,022 din kot prispevek živinorejski poslovni skupnosti Slovenije,

b) 0,10 din za stroške hlajenja,

c) 0,50 din, če mleko ni vzdržalo reduktaze oziroma če je v mleku bilo prekoračeno dopustno število škodljivih klic,

č) 0,20 din VII, VIII, IX in X mesec skladno z odlokom o premijah, za stroške organizacije odkupa.

Znesek, ki ga dobi organizator proizvodnje po točki c) tega člena, mora zbrati in voditi na posebnem knjigovodskem računu; uporabi pa ga tako:

— 0,40 din za nabavo in izboljšanje opreme ter objektov zbiralnice,

— 0,10 din za pokritje svojih stroškov, nastalih z organizacijo in odkupom mleka.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen

Ta pravilnik velja od dneva, ko ga sprejme poslovni odbor, z večino vseh članov, uporablja pa se od 10. januarja 1977 dalje.

15. člen

Vse, do vključno 9. januarja 1977 nastale in še ne urejene medsebojne pravice ter obveznosti, ki se nanašajo na prevzem in obračun mleka, morajo zavezanci urediti po predpisih in dogovorih, ki so veljali do navedenega dne.

16. člen

Morebitne spremembe in dopolnitve tega pravilnika smejo predlagati proizvajalci, ki oddajajo mleko ptujski mlekarji, organizatorji proizvodnje in mlekarja; sprejme pa jih poslovni odbor na način, ki je določen za njegov sprejem.

Predsednik poslovnega odbora:

Franc Zupanič

V TOZD Tehnoservis se širi oddelek elektronike

Kot smo v Naši poti že pisali se je proizvodnja kooperacije z Gorenjem iz Velenja v TOZD Tehnoservis pričela leta 1974. Namen današnjega sestavka je, da seznanimo zaposlene v Kmetijskem kombinatu Ptuj o tem, kako je TOZD Tehnoservis osvojila novo tehniko v razmeroma kratkem času. Kolektiv TOZD Tehnoservis je z razumevanjem sprejel novo proizvodnjo. V 14 dneh so v celoti izvedli tehnološko pripravo proizvodnje. Proizvodnja v elektroniki je stekla in edini cilj je, da čimprej osvojijo proizvodnjo in kvaliteto izdelkov TOZD Tehnoservis je v tem obdobju hitro osvojila trg in dosegla dober finančni rezultat, kar pa je vse pripomoglo, da so v Gorenju Velenje pridobili zaupanje in kvaliteto. V elektroniki je skupina ljudi pripravljala proizvodnjo po tehnoloških postopkih in vse potrebno za začetek proizvodnje.

V TOZD TEHNOSERVIS SE ŠIRI ODDELEK ELEKTRONIKE

V proizvodnji elektronike je sedaj zaposlenih 87 delavcev, od tega pretežno ženske, ki so si s priučevanjem pridobile zahtevno strokovnost. Strokovni kader pa spremlja delo delavk v elektroniki.

Pretežna večina zaposlenih v elektroniki kaže pri delu dobre rezultate, kljub temu, da je delo normirano s sku-

pinskih normami. V času priučevanja delavk še niso delo normirali. V Gorenju Velenje odhajajo že prvi gotovi kvalitetno izdelani izdelki, to je glavni sestavni del črno bele televizije. Glavni del televizorja je sestavljen iz približno 400 različnih elementov, ki jih morajo delavke v elektroniki pravilno vstaviti. Iz Gorenja Velenje dobijo material za šasijo in ga vanjo vstavijo.

sredstev za zbiralce (od premij za mleko), lastnih sredstev mlekarn, organizatorjev odkupa in bančnih posojil.

Kako je pri vas organizirana mreža zbiralnic za mleko in kakšni so načrti za izgradnjo in modernizacijo zbiralnic?

»Naša TOZD odkupuje mleko od organizatorjev odkupa, to je od obrata kooperacije, Slovina Ormož in Kmetijske zadruge Lovrenc ter lastne proizvodnje TOZD Kmetijstvo na zbiralnicah, ki jih je 128, od tega jih je 35 opremljenih s hladilnimi bazeni, okrog 65 zbiralnic je opremljenih s hladilniki za hlajenje mleka v vrčih, ostale zbiralnice pa zaradi manjših in neprimernih prostorov niso opremljene. Opremljanje in razvoj mreže zbiralnic načrtujemo v okviru poslovnega odbora za proizvodnjo, predelavo ter prodajo mleka in mlečnih izdelkov in smo do sedaj skompletirali tri zbiralne proge v celoti, ostale pa bomo posodobili do konca srednjeročnega obdobja. Žal pa je oprema za zbiralnice zelo draga in jo je težko dobiti, ker je domača industrija preobremenjena z naročili, uvoz pa je prepovedan.

Pri izgradnji zbiralnic za mleko so veliko naredili proizvajalci, saj so večino zbiralnic zgradili zbiralci sami, s prostovoljnimi delom ali z združevanjem sredstev proizvajalcev in s krediti organizatorjev proizvodnje. Financiranje opreme poteka iz namenskih, sredstev premije, pri financiranju instalacij pa pomaga TOZD Mlekarna, ki prav tako opravlja servise in vzdržuje opremo zbiralnic.

Začrtani program razvoja nalaga usmerjenemu izobraževanju za potrebe mlekarstva zelo pomembne naloge. Vedno bolj se pojavlja težnja po delavcih s končano poklicno mlekarsko in tehnično mlekarsko šolo.

Kako skrbite za dopolnilno izobraževanje delavcev v vaši TOZD

in kakšne načrte imate pri usmerjenem izobraževanju?

»V naši TOZD imamo precejšnje težave pri pridobivanju kandidatov za poklicno mlekarsko šolo v Kranju, ker je oskrbnina v dijaškem domu precej visoka in ker je šola v Kranju. Tako nam že dve leti ni uspelo dobiti za to šolo nobenega učenca, kljub temu, da smo razpisali študentske vsako leto. Dopolnilno izobražujemo učence ob delu v tečajih, ki jih organiziramo za novo zaposlene delavce.

Vsak delavec, ki dela v živilski stroki pa mora opraviti tečaj iz higienskega minimuma. V bodoče bo potrebno razmišljati, kako pridobiti učence za poklicno mlekarsko šolo, ki jih nujno potrebujemo v proizvodnji.

Ob koncu pogovora nam je Janez Vrečer govoril še o problematiki TOZD Mlekarna in povedal, da je za poslovanje v letošnjem letu značilno precejšnje povečanje proizvodnje in kar je posebej zaskrbljujoče se opaža zasičenost tržišča z mlekom in mlečnimi izdelki. Proizvodnja mleka iz leta v leto narašča. Vsako leto je bilo čutili pomanjkanje mleka, zlasti v zimskih mesecih. V letošnjem letu pa se pojavljajo velike zaloge mlečnega prahu, sirov in masla. V TOZD Mlekarna predstavlja največjo težavo plasman kazeina, ki ga sicer v našo državo uvažamo. Uvožen kazein pa je več kot polovico cenejši od domačega, ker je kazein na svetovnem trgu visoko regresiran proizvod in je zato toliko cenejši od domačega. Pri ostalih izdelkih je sicer plasman omejen, vendar dosega normalno vsakoletno rast. TOZD Mlekarna je že preko Zveznega mlekarskega združenja in Živinarske poslovne skupnosti Slovenije predlagala zveznim organom ukrepe za zaščito domače proizvodnje, žal pa je njihovo reagiranje zaenkrat togo in počasno. M. P.

Lojzka Petrovič

Kot nam je obratovodkinja oddelka elektronike Lojzka Petrovič povedala, je proizvodnja elektronike razdeljena na vstavljalni del in na vstavljanje elementov v platino. Platina gre nato v nadaljnjo obdelavo v šasijo, nato do umirjevalcev napak, popravljalcev in do finalne kontrole. Tako tehnološko nastane šasija ali glavni sestavni del črno bele televizorja. Pri delu morajo biti delavke natančne in pozorne, saj se njihovo delo sproti kontrolira. Ker je norma precej visoka morajo delavke delati hitro in natančno.

O POCUTJU NA DELOVNEM MESTU

O tem, kako so se delavke v elektroniki navadile na delo in kako dosegajo normo, smo se pogovarjali s Slavico Pernek, Marico Petrovič, Ireno Gojkovič in z delovodjem oddelka elektronike Francom Horvatom.

SLAVICA PERNEK: »V DELO SE JE TREBA POGLOBITI!«

Slavica Pernek dela v pripravi materiala za proizvodnjo — linija žice, od 16. maja letos.

Čeprav je to njena prva zaposlitev se je na delo navadila. Dosegla je dobre rezultate in po pripovedovanju odgovornih v elektroniki je doseg-

lepe uspehe in so z njo zelo zadovoljni.

Pripovedovala je, da moraš biti pri delu zbran in se moraš poglobiti v delo, ki ga opravljaš. V začetku so se tudi pri njenem delu pojavljale napake, sedaj pa jih je vedno manj. Čeprav je norma precej visoka je Slavica ta mesec normo precej prekoračila, celo za 100 komadov. Ko je na tesno s časom dela včasih tudi v času malice ali celo že pred šestimi uro jutraj in to predvsem zaradi tega, da si utrdi prste in si pripravi material za proizvodnjo.

MARICA PETROVIČ: »DELO ZAHTEVA NATANČNOST IN PRIDNOST!«

Marica Petrovič, selektomatik v proizvodnji, zaposlena na tem delovnem mestu od 16. maja letos. Pred tem je bila zaposlena pri trgovskem podjetju Izбира.

Pri delu je že v začetku dosegla lepe rezultate, kljub temu, da v času poskusne dobe ni dosegla norme, saj je delala na različnih delovnih mestih. Priučevanje ji je poteklo 15. avgusta in bo morala delati po normi. Po mnenju Marice Petrovič delo ni težko, čeprav zahteva natančnost in pridnost, saj dela včasih tudi že pred šestimi uro jutraj in še v času malice, da normo doseže.

IRENA GOJKOVIČ: »DELO JE MIRNO!«

Irena Gojkovič, skladiščnica medfaznega skladišča je pred tem delala na montaži tuljavic. V TOZD Tehnoservis je zaposlena od januarja letos. Čeprav je izučena trgovka, pred tem še ni bila zaposlena.

Zadolžena je za medfazno skladišče polizdelkov. Sprejema material iz proizvodnje v skladišče in ga odpremlja v Gorenje Velenje. Material, ki ga sprejema iz proizvodnje daje nazaj v proizvodnjo v končno montažo in vodi o tem potrebno evidenco. Kot je povedala Irena Gojkovič je

na tem delovnem mestu delo mirno, saj ni vezano na normo. V skladišče sprejme celodnevno proizvodnjo in odgovarja za material v skladišču.

FRANC HORVAT: »TRUDIMO SE, DA BI DOSEGLI ČIMBOLJŠE REZULTATE!«

Franc Horvat, delovodja oddelka elektronike skrbi, da poteka delo v redu, čeprav kot sam trdi, se na vsakem delovnem mestu srečaš z dobrimi in slabimi stvarmi in moraš sam reševati probleme, ki nastajajo.

O tem, kako je zadovoljen z zaposlenimi v oddelku elektronike je dejal, da so delavke v glavnem pridne, se zavzemajo za delo in dosegajo dobre rezultate. Seveda so med njimi tudi izjeme, to so predvsem delavke, ki se niso vživele v kolektivno življenje, so brez delovne zavesti, ki jim jo bo potrebno sčasoma vcepiti. Vsi zaposleni v elektroniki se trudijo, da bi dosegli čimboljše rezultate dela, kar pa je vse odvisno od vseh zaposlenih.

V kolikor pride v proizvodnji do kakšnega problema, se delavke obračajo na skupinovo vodja, če pa ta ne more rešiti problema, pa se s vprašanji obračajo na delovodja Franca Horvata.

Franc Horvat je veliko pripomogel tudi k izpopolnjevanju norm, predvsem s tem, da je izdelal večje število delovnih priprav, s katerimi so bili doseženi boljši rezultati dela. Na ta način pa se je povečala tudi kvaliteta izdelkov. Vse to pa je vplivalo na osebni dohodek zaposlenih in na produktivnost v proizvodnji. Franc Horvat mora večkrat sesti med delavke in jim pomagati pri delu. Pri delu sta mu v veliko pomoč Lojzka Petrovič in Vinko Sernc.

Po mnenju Franca Horvata je delavec, ki je zainteresiran za čimvečji zaslužek, zainteresiran tudi za to, da normo preseže. O normah pa je Franc Horvat dejal, da mora delavka v oddelku elektronike neprestano delati in pri delu nima še časa za kaj drugega.

Kot je iz razgovorov razvidno, so v TOZD Tehnoservis hitro osvojili tehnologijo dela, hitreje kot je bilo pričakovati.

Celotni kolektiv TOZD pa želi, da bi se proizvodnja še širila.

M. P.

OSNUTEK ZAKONA O ODPOKLICU IN VOLITVAH ORGANOV UPRAVLJANJA IN O IMENOVANJU POSLOVODNIH ORGANOV

Predloženi zakon pomeni nadaljnjo konkretizacijo ustave in zakona o združenem delu in ureja:

— način izvolitev in odpoklic delegatov v delavske svete OZD, posebej pa delegate delavcev, ki so v delovnem razmerju za določen čas;

— nekatera vprašanja v zvezi z imenovanjem individualnega poslovodnega organa.

Aktivno in pasivno volilno pravico imajo po osnutku zakona poleg delavcev tudi učenci v gospodarstvu, kmetje, ki združujejo svoje delo in sredstva v OZD ter umetniki, odvetniki in drugi poklici, ki združujejo svoje delo z OZD. V vzgojno-izobraževalnih organizacijah imajo to pravico tudi učenci oziroma študenti.

Delavci, ki za določen čas (najmanj tri mesece) sklepajo delovno razmerje v OZD (sezonsko delo) imajo v delavskem svetu najmanj enega delegata.

Kandidiranje izvede sindikat na kandidacijskih konferencah. Konference se sklicujejo po posameznih delih delovnega procesa, najkasneje 15 dni pred glasovanjem. Na podlagi kandidacijske konference delavci v organizaciji sindikata določijo kandidate.

Kandidatna lista ima za vsak del delovnega procesa posebej zapisane kandidate, ki jih mora biti za vsak tak del najmanj toliko, kolikor jih volimo.

Za delegate je izvoljen kandidat, ki dobi večino glasov vseh delavcev v TOZD. Kot varianto osnutek omenja možnost, da se v primeru, ko glasuje manj kot polovica delavcev TOZD, volilni postopek ponovi.

Nadomestne volitve mora delavski svet razpisati, če se število delegatov zmanjša za tretjino, pa tudi tedaj, ko je predčasno prenehala funkcija delegata, ki je edini delegat iz posameznega dela delovnega procesa. Za ta primer pa osnutek ne daje rešitve, kako delavci tega dela delovnega procesa izražajo svojo voljo za čas trajanja postopka nadomestnih volitev.

Odpoklic delavskega sveta predlagajo delavci na konferencah, ki jih sklicuje sindikat.

Za oblikovanje predloga za imenovanje poslovodnega organa v OZD se oblikuje razpisna komisija, ki jo sestavlja enako število predstavnikov OZD, sindikata in družbene skupnosti.

Del oddelka elektronike v TOZD Tehnoservis

**Dopisujte
v
Našo pot**

OSNUTEK ZAKONA O ORGANU SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Predloženi zakon naj bi urejal predvsem vprašanja v zvezi z organom samoupravne delavske kontrole kot eno izmed oblik uresničevanja samoupravne delavske kontrole delavcev v združenem delu in sicer gre za tista vprašanja, ki jih ustava in zakon o združenem delu ne urejata podrobneje.

To so predvsem:

- pravice tega organa zahtevati od organov, delavcev in služb podatke in poročila;
- pravice tega organa do vpogleda v listine, spise in poročila;
- pravice članov organa, da dajejo v posameznih primerih pobude organu za ukrepanje;
- opredelitev zaščite (imunitete) članov organa v zvezi z njihovim delom
- opredelitev dolžnosti članov in organa ter pravic
- opredelitev odgovornosti članov organa;
- dolžnosti zunanjih organov do organa, glede dajanja podatkov;
- opredelitev različnih dejanj, ki bi ovirala delo organa kot kršitev delovne dolžnosti;

Po osnutku ima vsak delavec pravico in dolžnost dati pobudo organu delavske kontrole, da razpravlja o določeni zadevi.

Osnutek tudi opredeljuje pravico organa samoupravne delavske kontrole, da se obrača na skupščino družbenopolitičnih skupnosti, družbenega pravobranilca, SDK, inšpekcije ipd. in z njimi sodeluje; ti organi pa so mu dolžni v roku 15 dni dati potrebne podatke, ki jih imajo. Organ ima pravico zahtevati od organov OZD podatke in poročila, ima pravico vpogleda v vse listine, spise in poročila. Roke, v katerih morajo organi uresničiti prej navedeno, je potrebno določiti v samoupravnem splošnem aktu OZD.

Delavski svet OZD je dolžan obravnavati vsak predlog organa, če pride med njima do nesoglasja.

Pravico in dolžnost dati organu delavske kontrole pobudo za razpravo ima vsak član tega organa.

Član organa, ki v mejah pristojnosti in pooblastil organa da pobudo, pripombo, predlog, mnenje, zahteva podatke ali poročila, ne sme biti klican na odgovornost ali pa postavljen v manj ugodni položaj. Katerikoli delavec ali poslovodni organ, ki ovira člana organa pri opravljanju funkcije, stori hujšo kršitev delovne obveznosti.

Člani organa so dolžni varovati tajnost podatkov, ki so poslovna skrivnost in so za vestno opravljanje svoje funkcije osebno odgovorni delavcem OZD.

Volilna komisija v TOZD Ptujске toplice

TOZD PTUJSKE TOPLICE

Izvedene so bile volitve v samoupravne organe

V ponedeljek 1. avgusta so zaposleni v TOZD Ptujске toplice izvedli volitve v samoupravne organe TOZD, hkrati pa so tudi potrdili sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev TOZD Ptujске toplice.

Kot nam je povedal direktor TOZD Ptujске toplice Janko Mlakar je kandidatno listo za samoupravne organe pripravil izvršni odbor osnovne organizacije sindikata TOZD in so jo delavci obravnavali najprej na zboru 11. julija in drugič 27. julija, ko so kandidatno listo dopolnili. V samoupravne organe so kandidirali delavci iz vseh delov delovnega procesa, čeprav mladi, bodo zahtevne naloge delavskega sveta pri sklepanju, odločanju, usmerjanju in poslovanju lahko uspešno opravljali.

Po mnenju Janka Mlakarja bo z izvolitvijo samoupravnih organov delo potekalo lažje, predvsem pa z večjo zavzetostjo, saj bo imel kolektiv občutek odločanja, upravljanja in razpolaganja s sredstvi, v smisu dobrega gospodarja. Na zadnjem zboru delavcev so v TOZD Ptujске toplice obravnavali tudi rezultate polletnega poslovanja. Rezultati so glede na kratek čas poslovanja TOZD dobri, in spodbudni za nadaljnje delo, tako v finančnem kot v fizičnem obsegu poslovanja. V primerjavi z lanskim letom so v TOZD Ptujске toplice lanski obisk prekoračili doslej za 50 odstotkov. Kolektiv TOZD Ptujске toplice se bo trudil, da se bodo kopalci dobro počutili, predvsem pa vsi tisti, ki bodo iskali v toplinah zdravje in sproščeno rekreacijo po napornem delu.

Kolektiv TOZD Ptujске toplice je volil sedem delegatov v začasni delavski svet TOZD, tri delegate v skupni delavski svet Kmetijskega kombinata Ptuj, tri člane komisije samoupravne delavske kontrole TOZD in tri člane ter tri namestnike v komisijo za delovna razmerja v TOZD.

Od 57 zaposlenih v TOZD Ptujске toplice je glasovalo 49 volivcev.

V začasni delavski svet TOZD so bili imenovani naslednji delegati:

Zdenka Bjegović, Marija Brečko, Nada Dimić, Janko Grabar, Franc Kolednik, Miran Kušar, Jože Lebarič

V skupni delavski svet Kmetijskega kombinata Ptuj so bili imenovani delegati:

Zdenka Bjegović, Janez Drevenšek, Andrej Vrabič

Za namestnike delegatov skupnega delavskega sveta Kmetijskega kombinata Ptuj so bili imenovani:

Alojz Korenjak, Milica Sankovič, Zdenko Slana

V komisijo samoupravne delavske kontrole so bili imenovani naslednji člani:

Olga Čuš, Alojz Korenjak, Zdenko Slana

V komisijo za delovna razmerja so bili imenovani naslednji člani: Janez Drevenšek, Franc Kolednik, Joško Rašl

Za namestnika članov komisije za delovna razmerja so bili imenovani:

Marija Brečko, Janko Grabar, Dušan Potočnik

Volitve so potekale nemoteno. O izvedbi volitev in o kandidatih za samoupravne organe smo se pogovarjali z Ivanom Kokolom in Nado Dimić.

POTEK VOLITEV

IVAN KOKOL: »IZVOLJENI DELEGATI BODO DOBRO OPRAVLJALI SVOJA FUNKCIJO!«

Ivan Kokol, upravljavec bazenske tehnike je prišel na to delovno mesto iz TOZD Gradbeni remont Kmetijskega kombinata Ptuj.

Kot članu izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Ptujске toplice mu je bila dobro poznana kandidatna lista delegatov samoupravnih organov TOZD. Predloge kandidatov so delavci dajali na izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata in na zboru delovnih ljudi. Glede na to, da je na kandidatni listi več kandidatov kot se jih voli, je vsakemu volivcu dana možnost, da se svobodno odloči za tistega delegata, ki bo najbolje opravljal svojo funkcijo in zastopal svoje interese in interese TOZD. Po mnenju Ivana Kokola so volitve dobro pripravljene in potekajo nemoteno in z voljo vseh članov kolektiva.

O počutju na delovnem mestu pa je Ivan Kokol dejal, da se na delovnem mestu dobro počuti in da je njegovo delo odgovorno, saj je bazenska tehnika gonilna sila toplice in če odpove, pomeni to zastoj za celotne toplice.

NADA DIMIĆ: »KANDIDATNA LISTA JE DOBRO SESTAVLJENA!«

Nada Dimić, kuharica v kuhinji TOZD Ptujске toplice je poveda-

Glasila morajo uspjeti in uveljaviti svoje mesto med delavci

V Kliničnem centru v Ljubljani so se 7. julija zbrali uredniki in novinarji glasil organizacij združenega dela, ki so v pogovoru s predstavniki samoupravnih in družbenopolitičnih predstavnikov Kliničnega centra in Francem Šetincem, sekretarjem IK predsedstva CK ZKS spregovorili o uresničevanju zakona o združenem delu, še posebej tistih določil, ki so povezana z vprašanjem informiranja in obveščanja delavcev. Franc Šetinc je v svojem izjavljanju dejal:

»V naši republici izhaja skoraj petsto časnikov, ki jih izdajajo delovne organizacije. Ti časniki izhajajo na ravni temeljnih organizacij združenega dela in v višjih oblikah njihovega povezovanja. V Sloveniji delavci združujemo delo v šest tisoč temeljnih organizacijah združenega dela, ki so povezane v približno tisoč delovnih organizacij. To pomeni, da lastna glasila izdaja že približno polovica delovnih organizacij, pregled nad glasili pa kaže, da izdajajo svoja glasila praktično vse večje delovne organizacije v naši republici. Če vemo, da obstoj glasila med drugim pogojuje tudi višina njegove naklade vidimo, da je zgornja meja števila glasil združenega dela v naši republici manj kot tisoč, že danes pa je naklada ene številke vseh glasil združenega dela blizu osemsto tisoč izvodov.

Če smo z razširjenostjo glasil lahko še kar zadovoljni, pa vidimo, da glasila vse preveč pišejo o nepomembnih dogodkih, opisujejo površinska dogajanja, lakirajo neuspehe in skušajo ob formalnem obravnavanju vprašanj prikriti delavcem resnico, ki bi jo morali vedeti.

Glasila so sestavni del informacijskega sistema v naši republici in morajo svojo vlogo tudi dejansko opravljati, zato je za obstoj in razvoj glasil združenega dela odgovorna vsa organizirana družbena skupnost, zlasti pa sindikati, ki so dolžni razvijati delavsko samoupravljanje, kot eno najpomembnejših pridobitev naše socialistične revolucije, seveda ob sodelovanju še drugih osveščenih družbenih sil. Jasno je, da večkrat pride do spopadov s posamezniki ali skupino ljudi, ki želi imeti neke vrste varstvo nad glasilom. V teh spopadih morajo glasila uspjeti in uveljaviti svoje mesto med delavci. Še veliko je nezaupanja med delavci. Prav je, da delavci povedo svoje mnenje, izrazijo svoje predloge, ne pa, da jih zasipamo z našimi predlogi. Ne smemo speljati pozornosti bralca na nepomembna vprašanja, zagotoviti moramo odprtost informacije, celovitost, objektivnost in popolnost. Uredniki ne smejo dopustiti, da bi postali orodje v rokah grupaških interesov, v rokah enega ali pa skupine ljudi, ki bi jih nadzorovala in vodila. Vedno in vselej morajo biti

do delegati dobro zastopali TOZD.

O možnih kandidatih so bili zaposleni že predhodno seznanjeni, saj so pripravili kandidatno listo na izvršnem odboru sindikata in jo nato dopolnili na zboru delavcev. O osebnem občutju na delovnem mestu nam je Nada Dimič povedala, da se je v delo vživela in je z delom zaenkrat zadovoljna, celo zmeraj bolj, saj se zaposleni v začetku med seboj še niso poznali in je bilo delo zaradi tega otežkočeno.

V kuhinji TOZD Ptujске toplice pripravljajo dnevno tudi malice za svoje delavce in za podjetje Surovino, veliko obrokov pa pripravljajo po naročilu. Kuhinja je prostorna in dobro opremljena in zaradi tega poteka delo nemoteno.

Ob koncu želimo vsem delegatom samoupravnih organov, da bi v redu opravljali funkcijo, ki so jim jo zaupali zaposleni v TOZD Ptujске toplice.

usmerjeni k interesom delavcev; kvaliteta glasila je odvisna od tega, kako zna krečiti samozavest delavca, ga obveščati tako o pravicah kot tudi o odgovornostih. Uredniki morajo biti zlasti pozorni pri selekciji problemov, kaj je bistveno in kaj ni. Žal ugotavljamo, da v nekaterih glasilih vse preveč pišejo o nepomembnih stvareh.

Sleherno akcijo mora glasilo spremljati od vsega začetka do konca. Ni prav, da pišemo le o sklepih, pomembno je tudi vse tisto prej, kako so se delavci vključevali v razpravo, njihovi predlogi itd.

Ne smemo demoralizirati

človeka — delavca, če pišemo o negativnem pojavu. Tudi ne smemo z njimi zasenčiti pomembnih dogodkov in uspehov. Delavec ni le objekt, ki ga moramo obveščati, skrbeti moramo, da bo tudi subjekt, torej tvorec informacije.»

Tovariš Šetinc je tudi poudaril, kako pomembno je, da glasilo OZD ni zaprto za tovarniškimi okviri, piše naj tudi o delu krajevne skupnosti, samoupravnih interesnih skupnostih, delegacijah itd. in pisati mora v »delavčevem jeziku«, torej preprostem in pripisati mora o njegovem problemu, o tem, kako on občuti težavo, kako jo namerava rešiti in kaj predlaga.

Slovensko kmetijstvo do leta 1980

Kmetijstvo in živilstvo sta dobila prednostno mesto. Uvrstili smo ju kot eno od področij gospodarstva, ki bo odločilno prispevalo k splošni stabilizaciji, skladnejšemu razvoju celotnega gospodarstva in napredku vse naše skupnosti. Zaradi teh možnosti smo že leta 1973 pripravili načrtan razvoj jugoslovanskega kmetijstva, ki je dobil vsebino z »zelenim načrtom«.

Še bolj temeljito in samoupravno pa načrtujemo razvoj kmetijstva in živilstva v sedanjem srednjeročnem obdobju, v katerem imamo tudi Slovenci svoj »zeleni plan«. V Sloveniji v proizvodnji posvečamo največ pozornosti razvoju poljedelstva — žitaricam, sladkorni pesi kot novi kulturi, posodabljanju vinogradništva, obnovi nasadov in razvoju sadjarstva. V živinoreji je pomembno zlasti povečanje proizvodnje mleka. V proizvodnji prašičjega mesa moramo zmanjšati deficit Slovenije in povečati lastno oskrbo od sedanjih 50 do 60 na 83 odstotkov. V Sloveniji imamo še precej neorganizirano proizvodnjo zelenjave, pa tudi preskrba potrošniških središč še močno peša.

Ena od temeljnih nalog razvoja slovenskega kmetijstva je tudi bistveno večja produktivnost dela. Čeprav smo tudi tu ponekod že dosegli nadpovprečne rezultate, osvojili najmodernejše tehnološke rešitve, moramo te dosežke razporediti na vso kmetijstvo — družbeno in zasebno.

Slovenija kljub načrtom po večjem pridelku poljščin oziroma poljedelski proizvodnji, ostaja živinorejska dežela. Ob tem poleg proizvodnje mesa zavzema pomembno mesto tudi mleko. Mleko je eden od tistih kmetijskih proizvodov, ki jih v Sloveniji pridelamo več kot jih potrošimo doma.

Slovenski srednjeročni program razvoja kmetijstva napoveduje do leta 1980 tržno proizvodnjo 70.000 ton pšenice in 90.000 ton koruze.

V zadnjem času mnogo govorimo o družbenem značaju proizvodnje, dohodkovnih odnosih, uveljavljanju zakona o združenem delu tudi med zasebnimi kmetovalci. Odgovornost družbenega sektorja je tudi razvoj zasebnega kmetijstva, ki mu mora biti zgled, poleg tega pa ga prek njegovih organizacij — kmetijskih zadrug ali obratov za kooperacijo — povezati v združeno delo. Ugotavljamo, da je naša kmetijska zemlja, ki je v zasebni lasti 85 odstotkov, slabo izkoriščena. Na njej lahko dosežemo bistveno več kot nam uspeva sedaj. Kmeta moramo izenačiti z delavcem v združenem delu, poleg že uveljavljenih pravic enakega zdravstvenega varstva, otroških dodatkov, štipendijske politike in pokojninskega zavarovanja, mu moramo njegovo socialno varnost še razširiti in poglobiti, da bo imel enak delovni čas kot delavec v tovarni, tedenski počitek, zagotovljeno nadomestilo za čas bolezni, kmečki ženi — materi moramo omogočiti nadomestilo za čas poroda, vsakemu članu kmečkega gospodarstva, ki živi od kmetovanja, da si iz svojega dohodka solidarno in vzajemno zavaruje starost in invalidnost.

Nove pravice bodo pomenile tudi novo dolžnost, ki jih bo mogoče poravnati samo z večjim dohodkom, ki ga kmetje na razparcelirani zemlji ne bodo dosegli.

Pretežni del zmogljivosti našega kmetijstva se pokriva z manj razvitimi območji, kjer je delovnih mest premalo.

la, da so volitve dobro pripravljene in da so bili člani kolektiva predhodno seznanjeni s kandidatno listo in s potekom volitev. Kolikor so se do sedaj lahko medsebojno spoznali, je po mnenju Nade Dimič kandidatna lista dobro sestavljena in meni da bo-

Varstvo pri delu

Zaradi problematike in osveščanja s področja varstva pri delu v Kmetijskem kombinatu Ptuj, bomo v naslednjih številkah Naše poti objavili zanimivosti in novitete s področja varstva pri delu.

ZDRAVSTVENO UTRJEVANJE VPLIVA NA VARNOST PRI DELU

Brez dvoma je, da telesno — razgibalne vaje ob delavnem mestu zmanjšujejo nesreče pri delu ter obolenja v zvezi z delom ter hkrati podaljšujejo življenjsko dobo.

Človek je ustvarjen za delo, gibanje, hojo in podobno, ne pa za sedenje in mirovanje. Večurno sedenje pri delu lahko deluje kvarno tako na presnavljanje, kakor tudi na sposobnost mišic, na hrbtenico in na samo držo telesa. Vztrajno sedenje je škodljivo. Človeku, ki je prisiljen stalno sedeti pri delu, je treba pomagati. Pomagamo pa lahko s posebnim delovnim sedežem, prilagojenim telesu in delu, s poukom o drži telesa in predvsem še z navodili za gibalno aktivnost med prekinitvami vztrajnega oziroma stalnega sedenja.

V obratnih prostorih, delavnicah, pisarnah gre za programirane odmore, ki trajajo od 5 do 30 minut. Takšnega odmora delavec ne sme preživeti sede, posebno, če je že predolgo sedel na delovnem mestu. Odmor naj preživi koristno, potrebam svojega organizma ustrezno.

V odmoru je človek potreben spremembe:

- dejavnosti
- okolja
- sprostitve
- osvežitve
- gibanja

Če je sedel v zaprtih prostorih, naj gre na zrak, na travnik, med drevje. Če je bila med njegovim sedenjem oskrba organizma s kisikom manjša, minimalna, naj se v odmoru razgiblje, da bo pospešil utripanje srca in napolnil pljuča s svežim zrakom.

Kaj naj delavec dela med odmorom pa je odvisno od:

- okoliščin,
- možnosti,
- znanja in
- individualnih potreb.

Nekateri v naših TOZD se odločajo za namizni tenis, mali nogomet, odbojko, zelo priporočljivo pa je, da se vsi ostali, ki se ne ukvarjajo s športom odločijo za hitre korake, živahno hojo, drugi za pretegovanje telesa in razgibalne vaje ali za visenje na rokah, dihalne vaje in podobno.

Pomembno je, da doživimo prekinitve sedenja na delovnem mestu oziroma odmore kot ljubitelji gibanja, telovadbe, športa in aktivnosti. Programirani odmori v delavnih prostorih naj bodo po svojem učinku — minute za zdravje in tudi tisti kratki odmo-

skratka, kaj takega naj stori in dela, kar učinkuje proti škodljivim posledicam sedenja.

Poglejmo kot primer, kakšne razgibalne vaje priporočajo delavcem, ki delajo sede. Teh delavcev je čedalje več in če bodo med programiranimi odmori redno izvajali priporočene telesne vaje, bodo lažje in bolj uspešno nadaljevali z delom, saj telesne vaje preženejo utrujenost in otopenost, osvežijo telo in duh ter preprečujejo obolenja, ki jih delo sede povzroča.

POZITIVNI UČINKI RAZGIBALNIH VAJ

- delovanje srca in ožilja se izboljšuje,
- delovanje celotnega organizma je bolj učinkovito in hitreje,

— krvni obtok se utrjuje,

- v ledvicah nastaja večja krvna rezerva,
- zaloge maščob se zmanjšujejo in polagoma izginjajo,
- mišice se širijo in krepijo,
- rekreacijska sposobnost se izboljšuje,
- tek in potrošnja kalorij sta v ustreznem razmerju.

Razen tega še:

- vzdržljivost za napore narasča
- povečuje se zaupanje v lastno moč
- utrjuje se samozavest
- zmanjšuje se število obolenj.

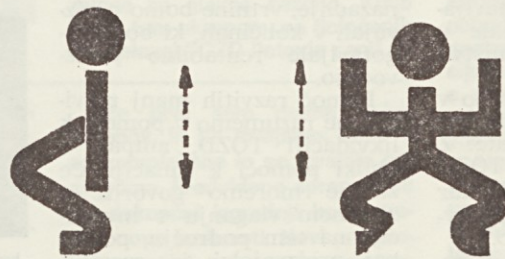
Služba varstva pri delu:
Miro Vamberger

ri, ki jim pravijo v medicini dela spontane ali ukradene pavze. Če je priložnost, da delavec ali delavka prekine sedenje, naj vstane in se zravna, naj razširi prsni koš in pritegne lopatice skupaj —

Primeri telesnih vaj, ki jih priporočajo za delavce, ki pri delu sede

VZROČENJE Z GLOBOKIM DIHANJEM (3-krat)

POSKAKOVANJE NA MESTU (16-krat)

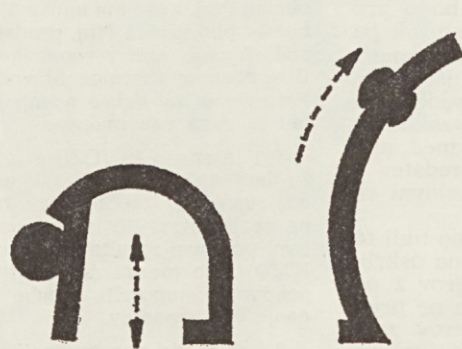
UPOGIBANJE IN STEZANJE ROK IN NOG (4-krat)

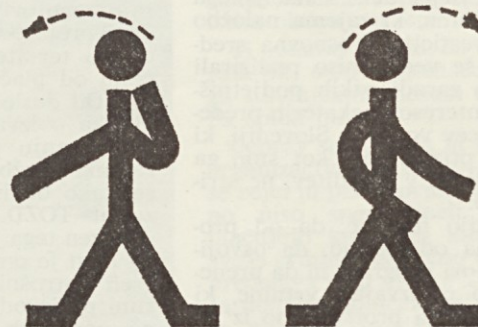
SPROŠČENO VRTENJE VRATU (2-krat)

KRILJENJE Z ROKAMI V RAMENIH (2-krat)

PREDKLON IN ZAKLON (4-krat)

VRTENJE TELES (4-krat)

Polletni rezultati Kmetijskega kombinata Ptuj

TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj so v prvem polletju letos dobro gospodarile.

Večina TOZD je realizirala ali celo preseгла predvideni obseg proizvodnje.

Letos je za razliko od lani tudi TOZD Kmetijstvo poslovala uspešno. V celotnem prihodku je namreč zajet tudi znesek škod, ki nam jih je na račun spomladanske pozebe nakazala Zavarovalna skupnost Triglav. To pa hkrati pomeni, da rezultat te TOZD ni realen, saj bomo ugotavljali dejanski znesek škode v sadjarstvu in vinogradništvu še to jesen.

Vse TOZD razen dveh so v prvem polletju ustvarile pozitivne finančne rezultate. Z izgubo sta poslovali le TOZD Ptujске toplice in Petovia, kar je z ozirom na vrsto objektivnih razlogov opravičljivo.

TOZD Ptujске toplice je novo ustanovljena TOZD, ki je pričela poslovati letos 25. maja, tako, da je v celotni prihodek zajeta plačana realizacija za nekaj več kot mesec dni, stroški pa so pokriti za celo tromesečno obdobje.

Izguba je danes že pokrita in ni bojazni, da bi konec tega leta ta TOZD končala poslovanje z izgubo, ker še letos ne zapadejo v plačilo obresti od kreditov za naložbo v investicijo.

IZVAJANJE SANACIJSKEGA PROGRAMA V TOZD PETOVIA

Drugačno pa je stanje v TOZD Petovia, ki je tudi v letošnjem polletju poslovala nerentabilno.

V prvem polletju letos smo v skladu s sprejetim sanacijskim programom izvedli vrsto ukrepov, precej pa jih še moramo izvesti, če hočemo tej TOZD zagotoviti dolgoročno rentabilno poslovanje. Najvažnejšega dela sanacijskega programa, ki zajema naložbo v investicijo v osnovna sredstva še vedno niso realizirali in to zaradi ozkih podjetniških interesov nekaterih predelovalcev vrtnin v Sloveniji, ki se s programom kot smo ga predložili v potrditev, ne strinjajo.

Zelijo namreč, da od programa odstopimo, da osvojimo novi program in da prenehamo proizvajati vrtnine, ki jih že leta proizvajamo iz lastne surovine.

Vztrajali bomo, da se program v predloženi obliki realizira, saj je od tega odvisen

kruh 200 delavcev, ki so v glavnem iz manj razvitih krajevnih skupnosti.

Proizvajali bomo tisto, kar nas obvezuje srednjeročni program, s katerim smo predvideni kot eden od treh proizvajalcev vrtnin in to enakovreden ostalima dvema in ne nazadnje, vrtnine bomo proizvajali v količinah, ki bodo zagotavljale rentabilno proizvodnjo.

Pomoč razvitih manj razvitim ne razumemo v pomoči k likvidaciji TOZD, ampak v obliki pomoči k sanaciji. Če že ne moremo govoriti o skupnem vlaganju v investicije na tem področju, potem naj proizvajalci iz razvitih področij ne zavirajo razvoja tistih, iz manj razvitih.

Obe TOZD, ki sta poslovali z izgubo sta v zakonskem roku izdelali in sprejeli ukrepe za spremembo stanja ter jih tako, kot to določa zakon, poslale Skupščini občine Ptuj, SDK podružnici Ptuj in Kreditni banki Maribor — podružnici Ptuj.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE POSLOVANJA

Ocenjujemo, da bodo tudi konec leta rezultati v vseh TOZD dobri. Jasno pa je, da bo tako le v primeru, da dosledno realiziramo sklepe sprejete na zborih in samoupravnih organih TOZD, v času ugotavljanja periodičnih obračunov za prvo polletje letos.

Razen tega pa je zelo važno tudi to, da proizvedemo, ki jih proizvedemo, tudi prodamo in ne samo to. Skupna komerciala in deli le-te v TOZD morajo zagotoviti, da bodo prodani proizvodi plačani ali pa, da bo terjatev zavarovana z enim od plačilnih instrumentov. Od dosledne izvedbe pravilnika o izvajanju zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev je še kako odvisen poslovni rezultat TOZD.

Razen tega je nujno tudi to, da nam je omogočena oskrba vseh potrošnih centrov z našimi proizvodi in da ne pride do podobnih primerov zapiranja tržišč, kot se to žal dogaja zadnje čase.

Marija Magdalenc

Izvajanje sanacijskega programa v TOZD Petovia

V sestavku o sanacijskem programu TOZD Petovia Ptuj, ki je bil objavljen v peti številki Naše poti, smo v sestavku o sanacijskem programu skušali ugotoviti vzroke sanacije. V tem sestavku pa želimo bralce seznaniti, kako se izvaja sanacijski program. Zato smo zaprosili direktorja TOZD Petovia Jurija Štalcerja, da nam o tem pove kaj več.

Jurij Štalcer

V TOZD Petovia so zaradi negativno zaključene poslovnega leta 1976 izdelali sanacijski program z nalogo, da se realno ocenijo stanje in perspektiva ter zagotovijo potrebna sredstva za:

— pokritje nepokritega dela izgube,

— za zagotovitev rekonstrukcije obstoječih osnovnih sredstev in za vlaganje v nabavo oziroma izgradnjo osnovnih sredstev.

Kdaj je bil sanacijski program izdelan in ali so se zagotovila potrebna sredstva in izvršitev naštetih nalog?

»Ukrepe za izboljšanje stanja smo začeli izvajati že pred sprejetjem sanacijskega programa in njegovo dokončno izdelavo. Program je bli izdelan že meseca februarja. Sanacijski program je obsežen in je ena najtežjih oblik sanacije, zato je tudi dolgoročno in perspektivno usmerjen ter predstavlja sanacijsko-investicijski program. Za oceno programa so zadolženi TOZD, delovna organizacija, sklad skupnih rezerv občine Ptuj, Kreditna banka Maribor — podružnica Ptuj, predstavniki skupnih rezerv republike in Gospodarske zbornice Slovenije. Program je bil dobro ocenjen in mu je dana vsa podpora.«

Kot je znano je TOZD Petovia že leta 1974 in 1975 zaključila poslovanje z izgubo, prav tako pa se je leta 1976 izkazal negativen poslovni rezultat. Delavci v TOZD bodo morali zagotoviti za pokrivanje nepokrite izgube zunanje vire sredstev.

Ali so ti viri zagotovljeni?

»Dober del sredstev za pokrivanje izgube je krila sama TOZD

iz svojega rezervnega in poslovnega sklada, ves preostali nepokriti del smo pokrili s krediti sklada skupnih rezerv občine Ptuj in Kreditne banke Maribor — podružnice Ptuj. S tem so bila sredstva za prvi del sanacije pravočasno zagotovljena. Za preostali del uresničitve sanacije sredstva še niso zagotovljena, ker postopek še teče. Ob tem pa smo naveli na težave in nerazumevanja sorodnih delovnih organizacij živilske dejavnosti v Sloveniji.«

Da bi lahko TOZD nadaljevala s proizvodnjo v živilski predelavi, je nujno potrebno ustvariti ustrezne pogoje, ki so za živilsko predelavo potrebni. Način proizvodnje predelave vrtnin je bolj obrtniški, funkcionalno nepovezan, zato ga je potrebno spremeniti, proizvodnjo povečati, če želimo povečati akumulativnost in omogočiti TOZD razvoj in zadovoljevanje svojih in skupnih potreb.

Kakšne ukrepe je TOZD Petovia predvidela v sanacijskem programu?

»V sanacijskem programu in izvajanju je TOZD predvidel in povzela več ukrepov:

— izdelali smo program akcij, ki bodo vplivale za izboljšanje gospodarskega stanja in ga postopoma izvajamo;

— ob pokrivanju izpadka dohodka smo poskrbeli za sredstva;

— opravili smo kadrovske premike med delovnimi skupinami v TOZD s tem, da smo poiskali notranje rezerve;

— ukinili smo honorarno zaposlitev upokojujencev;

— v večjem delu proizvodnje smo uveljavili nagrajevanje po delu;

— omejili smo nadurno delo;

— izvršili smo več ukrepov za izboljšanje učinkovitega koriščenja delovnega časa;

— zmanjšali smo število režijskih ur;

— posebno pozornost posvečamo materialnim stroškom in osebnim dohodkom;

— pripravili smo in izvajamo terminske plane nabave materiala in dela;

— izjavamo priprave za začetek investicije.«

Poseben problem predstavlja notranji transport in skladišče reprodukcijskega materiala polizdelkov in gotovih izdelkov.

Na kakšen način boste to rešili v vaši TOZD?

Delavci Kmetijskega kombinata Ptuj so sodelovali pri prostovoljnih akcijah v TOZD Petovia

Skupno z izvajanjem sanacijskega programa se je TOZD Petovia odločila, da v času sezone predelave vrtnin uporabi pred-

vsem lastno delovno silo. V prejšnjih letih so v TOZD v času sezone zaposlili približno 80 sezonskih delavcev. V letošnjem

Delavci delovne skupnosti skupnih služb pri lupljenju pese v TOZD Petovia

Delavci TOZD Farma prašičev in Tovarne močnih krmil so se poleg ostalih TOZD udeležili delovne akcije v TOZD Petovia

letu pa je bil sprejet ukrep, da zaposleni v TOZD Petovia del dopustov izkoristijo pred sezono in da se za alkoholne pijače izdelava zaloga za glavno sezono. Kljub vsem tem ukrepom, pa določenih del delavci TOZD Petovia sami ne

zmorejo opraviti, saj delajo v razmeroma težkih pogojih in v podaljšanem delovnem času.

Zaradi tega so se zaposleni v Kmetijskem kombinatu Ptuj, na pobudo konference osnovnih organizacij sindikata in koordinacijskega sveta ZSMS odločili, da s prostovoljnim delom pomagajo pri pripravljalnih delih v proizvodnji in v transportu.

Akcije zelo uspešno potekajo in imajo večkratno pomen, saj se na ta način opravi koristno delo, ki znižuje stroške te TOZD, delavcem pa se daje moralna podpora in spodbuda, da vztrajajo pri zastavljenih nalogah, kolektivi se med seboj spoznavajo in zaposleni v Kmetijskem kombinatu Ptuj je dana možnost, da se seznanijo s težkimi pogoji dela v tej TOZD.

Kolektiv TOZD Petovia se zahvaljuje vsem članom kolektiva Kmetijskega kombinata Ptuj, ki so do sedaj in ki še bodo sodelovali v akciji.

Po končanih delovnih akcijah bo TOZD Petovia objavila pregled izvršenih del in uspešnost akcije.

M. P.

»Eden največjih problemov v organizaciji in stroških je notranji transport in odprema blaga. Pogoji dela so zelo neprimerni, saj koristimo za uskladičenje blaga repordukcijskega materiala polizdelkov in izdelkov razna skladišča (kleti) v bližini Ptuj.

V perspektivi nameravamo ta problem rešiti z izgradnjo sodobnega skladišča, ki bo zgrajeno v bližini proizvodnih objektov. Skladišče bo predstavljalo zaključek proizvodnega procesa za gotove izdelke. Za nekatere proizvode pa bodo v tem prostoru opravili sortiranje, etikiranje in pakiranje.

Predvidevamo sodobno opremo skladišča za skladiščno mehanizacijo.«

Zaradi povečane proizvodnje vrtnin in s tem v zvezi povečane

količine zaloga surovin in gotovih izdelkov (predvsem pese in zelja), je za nemoten potek proizvodnje potrebno zagotoviti tudi trajna obratna sredstva.

Ali so ta trajna obratna sredstva zagotovljena?

»Sanacijsko investicijski program predvideva tudi zagotovitev trajnih obratnih sredstev, ki bodo istočasno zagotovljena z ostalimi investicijskimi sredstvi.«

V sanacijskem programu ste zapisali, da bo imela na bodoče poslovanje velik vpliv sprememba tehnologije, posodobitve in ureditev proizvodnih pogojev, sprememba organizacije dela ter drugi ukrepi, ki so navedeni v sanacijskem programu.

Ali že uvajate našete ukrepe in na kakšen način?

»Že prej sem naštel nekaj ukrepov, ki jih izvajamo. Zadeve so kompleksne in se izvajajo postopoma. Predvidene spremembe pri dokončni izgradnji bodo uredile nove možnosti. Novi proizvodni prostori, tehnološka oprema, urejeno skladišče in spremenjeni odnosi v proizvodnji ter plašmanu bodo močno vplivali na organizacijo dela in končne uspehe. Uspešno izveden sanacijski program bo osnova nadaljnega razvoja proizvodnje surovin in predelave na našem območju, zato smo za njegovo realizacijo odgovorni vsi v TOZD in delovni organizaciji Kmetijskem kombinatu Ptuj.«

Proizvodnja kislih kumaric v TOZD Petovia

VEČ PRAŠIČEV — MANJ MESA

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je bilo 1. julija letos na farmah družbenih posestev ter pri zasebnikih okoli 9 milijonov 165 tisoč svinj, kar je 19 odstotkov več kot lani, v letošnjem prvem polletju pa smo zaklali 2 milijona 486 tisoč svinj, kar predstavlja 20-odstotno povečanje zakola v primerjavi z istim obdobjem leta 1976.

Ti podatki kažejo, da bi morala biti oskrba domačega trga s svinjskim mesom dobra. Pa sploh ni.

Čeprav so stališča in naloge organizacije trga dovolj jasne, se rejci in predelovalci še vedno niso sporazumeli. Tako plačujejo kupci za kilogram sveže svinine poprečno 45 din, predelava tega mesa pa prinaša določen dobiček, saj stanejo nekateri izdelki tudi 200 din kg. Zato se mesno predelovalna industrija usmerja pač vanje.

Nadurno delo - izjema ali pravilo

OMEJEN DELOVNI ČAS JE USTAVNA PRAVICA, DOLŽNOST

Nadurno delo je tisto delo, ki ga opravljamo mimo polnega delovnega časa. Vsako nadurno delo pa pomeni za delavca dodatno obremenitev, ki ga tako fizično kot psihično izčrpa.

Nadurno delo, to je delo preko polnega delovnega časa, pa je glede na 162. člen ustave SFRJ le izjema, saj je v tem členu zapisano, da ima delavec pravico do omejenega delovnega časa. Delovni čas ne sme biti daljši kot 42 ur na teden. Samo z zakonom lahko predpišemo, da sme delovni čas v določenih dejavnostih trajati omejeno dobo več kot 42 ur v tednu, če tako zahtevajo narava dela ali izjemne okoliščine. Enako določbo ima tudi ustava SRS v členu 204. Temeljni zakon o delovnih razmerjih, ki je bil v veljavi pred sprejetjem zvezne oziroma republiške ustave, je v členu 44. določal, da mora delavec delati dalj kot poln delovni čas, če zadane delovno organizacijo nesreča ali se taka nesreča neposredno pričakuje, vendar tako delo traja le toliko časa, kolikor je nujno, da se rešijo človeška življenja ali obvarujejo materialne dobrine. V bistvu enako določbo vsebuje tudi člen 27 republiškega zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, ki prav tako predvideva obveznost nadurnega dela v primerih potresa, požara, poplave ali druge nesreče. Ker gre v tem primeru za opravljanje dolžnosti občanov v okviru družbene samozagrade, je razumljivo, da delavec v takem primeru ne more zahtevati dodatka na osebni dohodek za opravljeno delo, saj določa 29. člen navedenega zakona, da se to delo ne upošteva pri merilih, po katerih odmerjajo pravice, odvisne od dolžine delovnega časa, (osebni dohodek, letni dopust itd.).

V osnutku republiškega zakona o delovnih razmerjih je tako nadurno delo pravilno opredeljeno v posebnem členu, saj ga ni možno enačiti z nadurnim delom, ki je lahko odrejeno iz drugih razlogov.

V PRIMERU NUJNOSTI NEKE ZADEVE, JE TREBA ZAČETI DELO NADALJEVATI

Republiški zakon o medsebojnih razmerjih v združenem delu določa, da je potrebno upoštevati naravo tehnologije in organizacijo dela, hkrati pa upošteva, da je v nevarnosti življenje in zdravje občanov in da lahko nast-

ne precejšnja materialna škoda. Nujno mora nadaljevati delo tudi delavec — voznik, ki bi sicer moral vožnjo prekiniti, če bi delal le do konca delovnega časa. Prav zaradi tega je v konkretnem sporu primeru sodišče z družbenega dela odločilo, da voznik ne potrebuje posebne odločbe za nadurno delo, če je dobil potni nalog za določeno vožnjo, ki je ni mogel opraviti v rednem delovnem času. Temeljna organizacija je sicer sodila, da gre v takem primeru vozniku le dnevnic, ne pa tudi plačilo nadur, toda jasno je, da je tako nadurno delo treba upoštevati pri merilih za določitev osebnega dohodka, medtem ko dnevnice pomenijo le povrnitev materialnih stroškov

NADURNO DELO JE POTREBNO TUDI TAKRAT, KO JE ZARADI ZAHTEV SPLOŠNEGA INTERESA NUJNO OPRAVITI DOLOČENO DELO

Po 27. členu republiškega zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu je nadurno delo urejeno s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih tudi v primeru, ko tako delo zahtevajo splošni interesi oz. ko je nujno, da se delo opravi. Poleg navedenih primerov pa je zakon predvideval nadurno delo še v naslednjih primerih:

— ko je potrebno z nepretrganim delom preprečiti kvarjenje surovin ali materiala;

— če bi bila ogrožena varnost in urejenost prometa,

— če pride do okvare delovnih sredstev, zaradi česar bi prišlo do prekinitve dela v lastni ali v drugih organizacijah združenega dela,

— tedaj, ko je splošni interes, da se zagotovijo temeljne surovine, za nepretrgan potek delovnega procesa,

— če je predvideno izostati delavec, ki bi opravljal tako nujno delo.

Nekatere delovne organizacije so upoštevale navedene primeri določile, da mora delavec opravljati tako delo tudi v primeru predvidljivih remontov oziroma popravil strojev. Tu seveda ne gre za odpravo napak, temveč za preprečevanje morebitnih okvar in za usposabljanje delovnih sredstev za normalno delo.

KOLIKO ČASA TRAJA NADURNO DELO?

Kadar gre za pomoč v primeru nesreče, ko delavec z nadurnim delom pomaga preprečevati nesrečo ali pa preprečiti posledice, je razumljivo, da ni možno predvideti, koliko časa tako nadurno delo lahko traja. Vendar zakon

določa, da sme nadurno delo trajati samo toliko časa, kolikor je nujno potrebno, da se odvrnejo ali preprečijo škodljive posledice. Osnutek zakona o delovnih razmerjih pa predvideva možnosti, po katerih bi nadurno delo lahko trajalo največ štiri ure na dan in ne več kot 12 ur na teden. Pri odrejanju nadurnega dela je treba upoštevati pravice delavca do dnevnega počitka.

KATERI DELAVCI NISO DOLŽNI OPRAVLJATI NADURNEGA DELA?

Posebni predpisi zagotavljajo nekaterim kategorijam delavcev pravico, da niso dolžni opravljati nadurnega dela. To so predpisi, ki urejajo varstvo matere, mladine, bolehnih delavcev in invalidov. Tako delavka med nosečnostjo ne sme delati več kot poln delovni čas, enako pravico pa ima tudi mati z otrokom, ki je star manj kot eno leto.

Tudi delavec, ki še ni star 18 let ne sme delati dalj kot poln delovni čas. Enako pravico ima delavec, ki mu je pristojni zdravstveni organ zaradi invalidnosti glede na preostalo delovno zmožnost določil krajši delovni čas od polnega. Tudi delavec, ki bi se mu po izvidu pristojnega zdravnika lahko poslabšalo zdravstveno stanje, ni dolžan delati preko polnega delovnega časa.

NADURNO DELO, ODREJENO V SOGLASJU Z DELAVCEM

Najpogostejši primeri nadurnega dela so odrejani v soglasju z delavcem in temeljne organizacije le izjemoma dopuščajo nadurno delo zunaj materialne proizvodnje. Tudi osnutek republiškega zakona o delovnih razmerjih predvideva, da je možno v temeljnih organizacijah v materialni proizvodnji v splošnem samoupravnem aktu izjemoma določati primere nadurnega dela in to v posebej predvidenih primerih.

Kdo lahko odreja nadurno delo?

V splošnih samoupravnih aktih temeljnih organizacij pogosto ni urejeno vprašanje, kdo lahko odredi nadurno delo in zato pogosto prihaja do sporov. Delavci, ki zatrjujejo, da so opravili nadurno delo, se po navadi sklicujejo na ustne odredbe vodilnih delavcev. V samoupravnih splošnih aktih pa je bilo po sedanjem zveznem zakonu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, vprašanje nadurnega dela v primeru nesreč ali drugih izrednih primerih rešeno tako, da je nadurno delo odredil začasno delavec posameznik, kasneje pa je odločitev odobril in preveril samoupravni organ.

ZAPOSLENI V TOZD PTUJSKE TOPLICE SKRBIJO ZA LEPO OKOLJE TOPLIC

Kolektiv TOZD Ptujске toplice je sklenil, da bo v mesecu avgustu organiziral solidarnostno delovno akcijo urejevanja okolja v topličah. Akcije so se udeležili vsi zaposleni po skupinah, glede na deljeni delovni čas zaposlenih. Opravili so najrazličnejša dela, od čiščenja, košenja in okopavanja.

Lepo urejeno okolje bo vplivalo na ugodno počutje kopalcev v topličah

Poskusno sajenje koroze na melioriranih površinah v Levajncih

Janez Žampa, kmet — kooperant obrata za kooperacijo Kmetijskega kombinata Ptuj je na 8 hektarjih na melioriranih površinah zasadil letos prvič pet sort koroze in sicer: OSTK-290, OS-SK-295, AVSTRIJA-460 in 330 ter BC-39-11.

Ta makro poizkus spremljata pospeševalna Služba obrata kooperacija Kmetijskega kombinata Ptuj in Kmetijski zavod Maribor, s čemer želijo dobiti optimalne rešitve na melioriranih površinah Levajnc. Poizkus je po mnenju predstavnika Kmetijskega zavoda Maribor inženirja Miklavca dobro uspel.

Kot nam je v razgovoru

povedal Janez Žampa so še pred enim letom na prostoru, kjer danes raste koroza, potekala melioracijska dela, pred 13 meseci pa sta bila na teh površinah še trava in jelševje.

Janez Žampa je glede na to, da je koroza na tem predelu prvi posevek, izredno zadovoljen.

Rast koroze je zaostala le na tistih predelih, kjer so izvajali večja melioracijska dela in pa zaradi tega, ker ima rastlina premalo fosforja in kalija. To pomeni 10 do 15 odstotni izpad pridelka. Na površinah, kjer je prišlo do večjega izpada je vzel Kmetijski zavod Maribor s pomočjo pospeševalne službe obrata kooperacija analizo, da ugotovi rezultate in ustrezno ukrepa, zlasti pri naslednji kulturi. V letošnjem letu je na melioriranih površinah za-

sajana koroza, v prihodnjem letu bi na teh površinah zasadili 5 hektarjev koroze in posejali 3 hektarje pšenice, v naslednjem kolobarju pa bi posadili sladkorno peso.

V letošnjem letu je Janez Žampa posadil sladkorno peso na 40 arih in je z rezultati izredno zadovoljen. Po njegovem mnenju je s to poljščino manj dela kot s katerokoli drugo, to pa predvsem zato, ker je proizvodnja vpeljana v popoln strojni cikel.

Sladkorna pesa je kot kultura precej zahtevna, ker mora biti zemlja v jeseni dobro preorana, s hlevskim gnojem dobro pognojena. Spomladi, ko je zemlja dovolj suha pa je potrebno izkoristiti lepo vreme in posejati mineralna gnojila, jih skultivirati in peso posejati v suho sipko zemljo, ki jo poškopimo s herbicidi. Ko sladkorna pesa zraste do določene višine jo je potrebno razredčiti, dognojiti in kultivirati.

Kmetijski zavod Maribor dela skupno s pospeševalno službo obrata kooperacija na Žampovi kmetiji že 10. leto. Vsako leto se Janez Žampa skupno s predstavniki dogovori za različne poskuse v proizvodnji koroze in drugih poljščin, gnojenja in drugo. Po mnenju Janeza Žampa kmetija ne more več delati brez omenjenega sodelovanja. Prav tako pa že 6. leto Janez Žampa sodeluje tudi s Kmetijskim inštitutom Slovenije, ki je hkrati tudi pokazatelj vseh stroškovnih nosilcev na stroškovno enoto proizvoda. Sodelovanje vseh omenjenih institucij, je po mnenju Janeza Žampe na tako razviti kmetiji nujno potrebno. Kljub temu, da je na melioriranih površinah koroza pokazala ugodne rezultate, želi Janez Žampa, skupno z mnenji Kmetijskega zavoda Maribor in pospeševalne službe obrata kooperacija, rezultate še izboljšati. M. P.

Koruzni klas na meliorirani njivi kmeta kooperanta Janeza Žampa v Levajncih

USKLADITEV CEN

Zvezni izvršni svet je na svoji seji minuli četrtek sprejel merila za družbeno kontrolo cen za kmetijske pridelke, na podlagi katerih bodo usklajevali stališča republik in pokrajin v medrepubliškem komiteju za trg.

Po dogovoru o agroindustriji naj bi družbena kontrola cen — proizvodno prodajne zaščitne in drobnoprodajne cene — zajela pšenico, koroza, neluščen riž, sončnice, sojo, surovi tobak, bombaž, volno, sveže mleko ter še nekatere druge kmetijske pridelke. Raven teh cen naj bi določili 1. februarja za naslednje leto, izjemoma pa tudi med letom, v katerem bodo cene že veljale.

Po predlogu teh meril naj bi se družbeni nadzor cen ter raven proizvodno prodajnih cen ravnala po ciljnih družbenoekonomskega razvoja, po

gibanjih dohodka in storilnosti dela na družbenih gospodarstvih in v organizirani pridelavi kmetovalcev ter v skladu s ponudbo in povpraševanjem in njihovim vplivu na gibanje cen in življenjskih stroškov, ki so začrtani v letnih resolucijah o politiki uredničenja družbenega načrta Jugoslavije za obdobje 1976—1980.

Zvezni izvršni svet je sprejel tudi odlok, po katerem je prepovedano uporabljati pšenico letine 1977 za živinsko krmo ali izdelavo krmil.

Po preučitvi rezultatov naše zunanjetrgovinske menjave z zahodnimi državami od letošnjega januarja do maja, je potrdil predlog o premijah in nadomestilih v zadnjem četrtletju letošnjega leta ter ga poslal medrepubliškem komiteju za trg, da bi republike in pokrajine mogle uskladiti svoja stališča glede premiranja in kompenziranja nekate-

rih kmetijskih in živilskih pridelkov in izdelkov. (Kmečki glas)

DENARNA POMOČ OB VPOKLICU V OBVEZNO VOJAŠKO SLUŽBO

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je z dvema odlokom (Ur. l. SRS št.14-77) uredil uskladiitev denarne pomoči družinskim članom, katerih hranilec je v obvezni vojaški službi, ter premoženjski cenusa za to pravico.

Denarna pomoč družinskim članom se je povečala v letu 1977 za odstotek, kolikor so se povečali življenjski stroški v letu 1976 nasproti poprečju teh stroškov v prejšnjem letu, to je za 13,1 % in znaša sedaj:

— za prvo kategorijo upravičencev: 1493 din za enega družinskega člana oziroma po 373 din za vsakega nadaljnje- ga družinskega člana;

— za drugo kategorijo upravičencev: 993 din za enega

družinskega člana in po 248 din za vsakega nadaljnje- ga družinskega člana;

— za tretjo kategorijo: 621 din za enega družinskega člana in po 148 din za vsakega nadaljnje- ga družinskega člana.

S posebnim odlokom je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije na novo določil tudi premoženjski cenusa za navedeno dajatev, in sicer takole:

— za drugo kategorijo upravičencev (glej zgoraj): letni osebni dohodek iz kmetijske dejavnosti 800 din, za druge dohodke pa 535 din na mese. na družinskega člana;

— za tretjo kategorijo upravičencev (glej zgoraj): letni osebni dohodek iz kmetijske dejavnosti 800—1600 din, za druge dohodke pa 535—800 din mesečno na družinskega člana.

Novi zneski in novi premoženjski cenusi veljajo za leto 1977. dr. LS

Asfaltirana cesta Štuki—Mestni vrh pomembna pridobitev

Med prireditve ob prazniku občine Ptuj 8. avgusta sodi tudi otvoritev asfaltirane ceste od Štukov proti Mestnemu vrhu, v dolžini 1.750 metrov in katere investitorji so Kmetijski kombinat Ptuj, Krajevna skupnost Grajena in Ptuj ter občani, ki prebivajo ob tem delu ceste.

SLAVNOSTNA OTVORITEV CESTE

Padalec Janez Vidovič je doskočil na slavnostni prostor in izročil Antonu Fajfariču, predsedniku terenske organizacije SZDL škarje za prerezanje otvoritvene vrvice

V sredo 3. avgusta je bila ob 18. uri v Štukih, v bližini sedeža delovne enote Osojnik svečana otvoritev ceste. Slovesnost sta pričela padalec Aerokluba Ptuj Vidovič in Žmauc, ki sta doskočila na slavnostni prostor in izročila škarje za prerezanje otvoritvene vrvice predsedniku terenske organizacije SZDL Antonu Fajfariču, ki jih je po krajšem nagovoru izročil 71-letnemu domačinu Alojzu Bolcerju iz Mestnega vrha, ki je prerezal vrvico. Predračunska vrednost del je znašala 880.000 din, od tega so 100.000 din prispevali zainteresirani občani, ki živijo ob tej cesti, 130.000 pa zainteresirani občani iz Krajevne

Alojz Bolcer je prerezal vrvico ob otvoritvi asfaltirane ceste Štuki—Mestni vrh

skupnosti Ptuj. Ptujška krajevna skupnost pa je prispevala še delež za asfaltno prevleko, veliko pa so prispevali tudi delavci delovne enote Osojnik, predvsem z delom in z gramozom. Po slavnosti in otvoritvi ceste je bila še v Štukih razširjena seja svetov krajevnih skupnosti Grajena in Ptuj, ter sveta delovne enote Osojnik TOZD Kmetijstva Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je bil obenem gostitelj skupne seje.

REALIZIRANA JE DOLGO- LETNA ŽELJA

Zbranim je na skupni seji spregovoril direktor TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj Milan Starkl, ki je dejal:

»Z velikim zadovoljstvom pozdravljam ta zbor, ko kolektiv delovne enote Osojnik in krajevna skupnost proslavlja uspeh, ki sta ga dosegla s skupnimi močmi.

Kmetijci smo skromni ljudje in se veselimo že malih stvari, čeprav moram reči, da to delo ni bila mala stvar. Ta povezava s svetom, če jo lahko tako imenujem, je bila že dolgoletna želja celotnega kolektiva, pa žal zaradi vedno premalih sredstev se je to odlašalo. Prav to sedanje dobro sodelovanje s krajevno skupnostjo, prav posebno pa še z občinsko skupščino, nam je omogočilo, da mo realizirali našo dolgoletno željo.

Večkrat smo žrtve kritike, predvsem kmetovalcev, da ne sodelujemo pri raznih akcijah tako kot bi bilo po njihovem mnenju potrebno, čeprav izdatno sodelujemo, pa tega ne vedo ali pa nočejo vedeti.

Zelo velike obremenitve, ki jih nosimo, predvsem zaradi vremenskih neprilik, kot so: suša, mraz, toča in drugo, ki nas zadnja leta redno obiskujejo, nam dopuščajo, da vsekoli gospodarimo na meji rentabilnosti in seveda ne ostaja še več sredstev, ki bi jih vlagali za asfaltiranje cest, izgradnjo vodovodov, električne energije in drugo. Od gospodarskih panog je predvsem živinoreja tista, ki nam dela precejšnje težave, pa tudi pri vinogradništvu v zadnjih letih zaradi vsakoletnih nesreč ne dosegamo plana. To velja predvsem za Haloze, medtem ko je precej drugačna slika v vinogradih v Mestnem vrhu in na Vurberku, ker so zaradi ugodnejše konfiguracije terena precej nižji proizvodni stroški.

Na skupni seji razširjene seje svetov krajevnih skupnosti Grajena in Ptuj in sveta delovne enote Osojnik je zbranim spregovoril predsednik Skupščine občine Ptuj Branko Gorjup

Leta 1946, ko je jedro tega kolektiva začelo s svojim pionirskim delom na Osojniku, kolektiv ni bil prijateljsko sprejet od te sredine. Z leti pa je to nezaupanje popuščalo in vem, da smo dobro sodelovali z okoliškim prebivalstvom. Radi smo dajali strokovne nasvete, zamenjevali semensko pšenico, plemensko živino, jemali okoliško mladino v delovno razmerje ali pa vsaj na priložnostno delo v času obiranja sadja. Z dobrim in poštenim delom si je pridobil kolektiv simpatije okolice, pa tudi finančni rezultati niso izostali. Danes je Osojnik precej večji kot je bil takrat, ko sem bil jaz zaposlen na tej enoti. Pripojen je bil Vurberk, Mestni vrh in pred kratkim še delovna enota Ptuj.

Danes gospodarji ta kolektiv s 530 hektarji obdelovalne zemlje in približno z 250 glavami goveje živine. Od obdelovalne zemlje je 300 hektarjev njiv in travnikov, 150 hektarjev sadovnjakov, od tega 21 hektarjev breskev, 15 hektarjev lešnikov, 7 hektarjev višenj, 36 hektarjev hrušk

in 49 hektarjev intenzivnih jablanovih nasadov. Vinogradov je 52 hektarjev, zasajenih v glavnem z modrimi sortami, katerih vina gredo dobro v prodajo.

V imenu 80-članskega kolektiva, ki se trudi z vsakodnevno proizvodnjo, razen tega pa izpolnjuje tudi vse družbenopolitične naloge, ki se pred njega postavljajo, se zahvaljujem vsem za obisk, posebno pa gospodarsko-političnim predstavnikom, ki s svojo navzočnostjo potrjujejo še v naprej trdno sodelovanje, kar si prav vsi želimo, je ob koncu dejal Milan Starkl.

O prizadevanjih Krajevne skupnosti Grajena je govoril Anton Zorec, o nadaljnjih nalogah v Krajevni skupnosti Ptuj pa je spregovoril Jože Botolin.

Ob koncu pa je navzočim čestital za skupno sodelovanje dveh krajevnih skupnosti predsednik Skupščine občine Ptuj Branko Gorjup in hkrati orisal prizadevanje občine za hitrejši razvoj na njenem območju. M. P.

Preobrazba našega sodstva

Letos 15. maja je začel veljati slovenski zakon o samoupravnih sodiščih s tem, da morajo biti nekatere določbe usklajene do 30. junija prihodnjega leta.

Zakon o samoupravnih sodiščih v splošnem delu določa vlogo teh sodišč v družbi in pristojnost za njihovo delovanje ter načela za ustanovitev in ustanovitelju nalaga dolžnosti, ki jih mora pri ustanavljanju teh sodišč upoštevati z ustanovitvenim aktom.

Poleg sodišč združenega dela zakon predvideva notranje in stalne arbitraže, priložnostne arbitraže, razsodišča, poravnalne svete, pa tudi druge oblike samoupravnih sodišč.

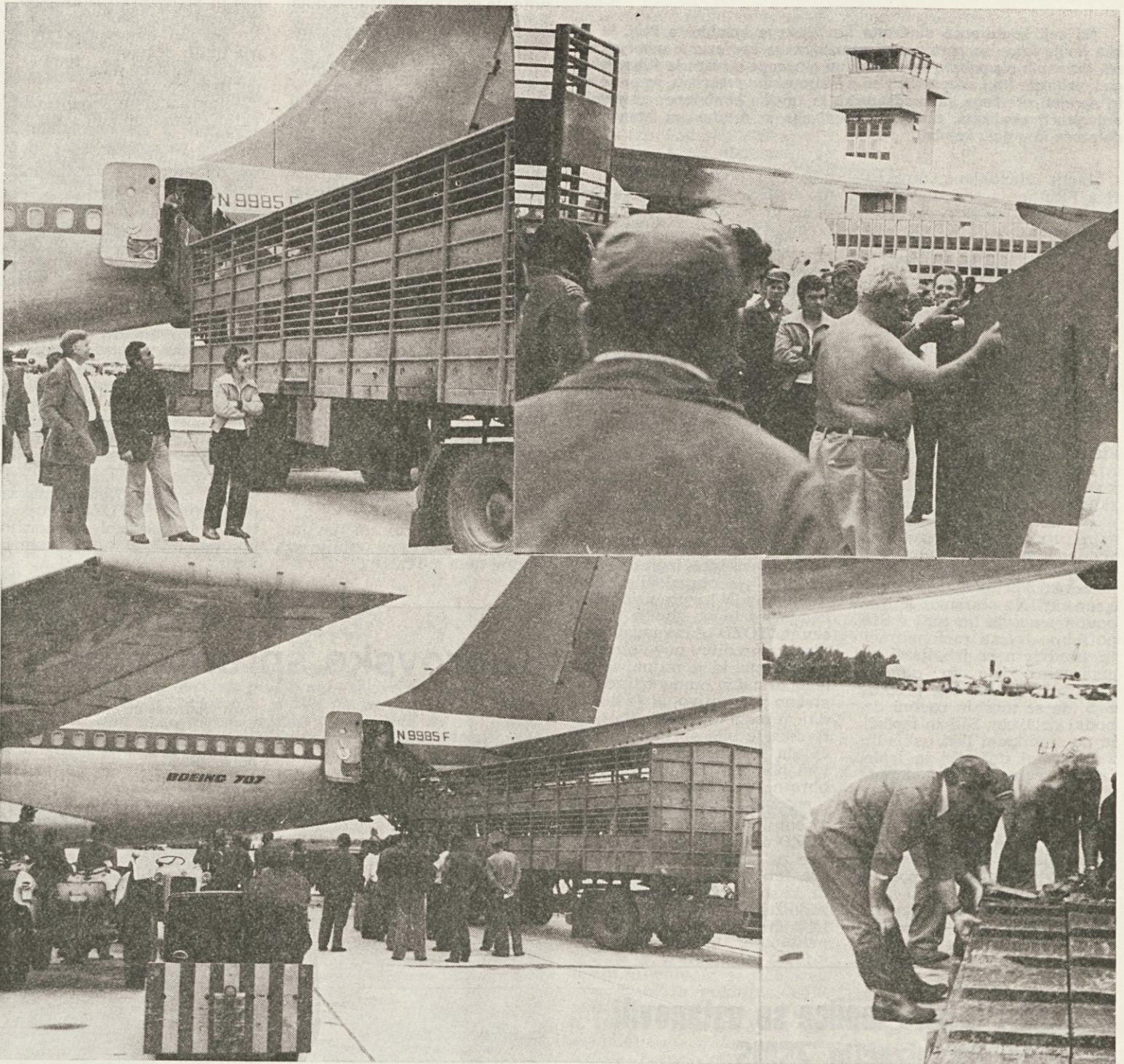
POSEBNOSTI SAMOUPRAVNIH SODIŠČ

1. Notranja arbitraža je oblika samoupravnega sodišča, ki se ustanovi za reševanje sporov o tistih pravicah in dolžnostih, ki izvirajo iz samoupravnih odnosov, ki nastajajo v okviru organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti ali med njimi.

2. Stalne arbitraže so samoupravna sodišča za poravnavanje sporov in odločanje o njih, predvsem sporov, ki nastanejo med družbenimi pravnimi osebami in njimi ter fizičnimi osebami.

3. Priložnostne arbitraže se ustanovijo za rešitev posameznega spora, ki je že nastal ali še bo nastal iz določenega pogodbenega razmerja.

Ameriške telice v hlevu Ravno polje

Sprejem ameriških telic na zagrebškem letališču

Prejšnji mesec je TOZD Kmetijstvo uvozila 95 brejih telic iz Združenih držav Amerike. Telice so pripeljali z letalom na zagrebško letališče. Na letališču je ta transport povzročil veliko zanimanje, saj takih nenavadnih potnic tu niso navajeni sprejemati.

Telice so holstein frizijske pasme, z visokim genetskim potencialom za proizvodnjo mleka. Zanimivo je, da so bile telice kljub visoki ceni prevoza (skoraj polovica dolarske vrednosti) vendar najcenejše od vseh ostalih ponudb. Dolgi prevoz so zelo dobro prestale in upamo, da bodo dajale vse to, kar se od njih pričakuje.

Preobrazba našega sodstva

4. Častna sodišča in razsodišča se ustanovijo v družbenih organizacijah in društvih, lahko kot stalna ali priložnostna in rešujejo vprašanje sprejema v članstvo.

5. Poravnalni sveti obravnavajo spore, preden pridejo pred redna sodišča.

DELEGATSKI NAČIN DELA

Pri vseh oblikah samoupravnih sodišč zakon uvaja delegatski način dela, ki se kaže predvsem v delegatskih konferencah ali v skupnih samoupravnih sodiščih ali v sodelovanju delegatov na skupni seji vrhovnega sodišča SR Slovenije in samoupravnih sodišč.

TUDI SODNIKI V PORAVNALNIH SVETIH

Poleg dosedanjih članov poravnalnih svetov, bi morali pritegniti za sodnike tudi strokovnjake. Njihova prisotnost bi zagotovila uspešnejšo izvršitev odločb poravnalnih svetov, katerih izvršbo prepušča zakon rednim sodiščem.

KRAVE IZ AMERIKE

Pogovarjata se Franček in Pepek iz TOZD Kmetijstvo:

Franček reče Pepeku: »A veš, da smo dobili krave iz Amerike?«

Pepek se zamisli in reče: »Veš, to pa je zelo nerodna zadeva!«

Franček ga vpraša: »Zakaj?«

»Zato, ker bova sedaj morala na pospešeni tečaj angleščine, da naju bodo krave razumele.«

Konferenca sindikata

Na seji konference sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je bila junija letos so obravnavali samoupravne sporazume samoupravnih interesnih skupnosti, evidentiranje glavnega direktorja Kmetijskega kombinata Ptuj, razpravljali so o kadrovskih vprašanjih, razpravljali in sprejeli predloge za predsednika in tajnika konference osnovnih organizacij sindikata, sprejeli informacijo o družbenem standardu delavcev in o delu komisij.

Marija Magdalenc, direktorica FRS je na seji obrazložila program delitev sredstev po samoupravnih sporazumih samoupravnih interesnih skupnosti s pripombo, da je gospodarsko stanje kombinata takšno, da v nobenem primeru ne moremo prispevati več kot so nas doslej obvezali samoupravni sporazumi.

Po razpravi so bila sprejeta v zvezi s prispevnimi stopnjami določena stališča, predvsem pa, da bomo odvajali sredstva po stopnji, ki je usklajena z resolucijo. V primeru izpada dohodka v katerikoli samoupravni interesni skupnosti (SIS) bomo delavci v TOZD razpravljali o dodatnem združevanju sredstev, vendar le na osnovi dobro pripravljenih programov in to po postopku kot to določa zakon o sanaciji. Na sestanku je bilo poudarjeno, da bo tudi v SIS potrebno izvesti racionalizacijo, predvsem pa izboljšati organizacijo dela in odnose. Prav tako je bil dan predlog SIS, da se morajo osebni dohodki delavcev SIS in izplačila po sindikalni listi uskladiti z osebnimi dohodki in izplačili za regres in letni dopust v TOZD.

V nadaljnji razpravi je Jurij Štalcer, predsednik konference osnovnih organizacij sindikata pojasnil, da je glavnemu direktorju kombinata potekel štiriletni mandat in da je v zvezi s tem potrebno izvoliti razpisno komisijo. Na seji je

bila dana podpora dosedanjemu direktorju dr. Cvetku Dopliharju za ponovni mandat.

V nadaljnji razpravi je Jurij Štalcer prisotne seznanil, da kot vršilec dolžnosti direktorja TOZD Petovja ne more več opravljati funkcije predsednika konference sindikata in predlagal, da konferenca sprejme njegovo razrešnico in izvede nadomestne volitve za novega predsednika in tajnika konference sindikata. Podal je predlog novih kandidatov in na konferenci so izvolili Antona Taciga za predsednika ter Marjano Tkalčec za tajnico konference osnovnih organizacij sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj.

Predlog programa sredstev za stanovanjsko izgradnjo za leto 1977 je obrazložila Silva Gorjupova. V razpravi je predlagala, da bi na zborih delavcev po TOZD obravnavali predlog za ureditev nove obratne ambulante, ki je nujna, saj bi le na ta način omogočili zdravstveno preventivo, ki se do sedaj ni mogla izvajati. Na konferenci je bilo sprejeto stališče, da se s prostovoljnimi delom pomaga pri gradnji nove obratne ambulante.

Ob koncu je Jurij Štalcer prisotne seznanil, da morajo TOZD dati predsedniku komisije za kulturo in izobraževanje Janku Vindišu imena ljudi, ki so po posameznih TOZD zadolženi za področje kulture in izobraževanja.

listične zavesti, socialistične morale in obnašanja, neguje in vpliva na razvoj ter vrednotenje dela in rezultatov dela kot osnovnega merila družbenega nagrajevanja, razvija tovarštvo in kolektivnost v prvi vrsti, z aktivnostjo in obnašanjem svojega članstva. V prizadevanjih za uresničitev ciljev socialistične družbe se ZSMS povezuje z organiziranimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi dejavniki slovenske družbe ter aktivno sodeluje v oblikovanju politike ZSMJ, je dejal Milan Čuček.

Iniciativni odbor za ustanovitev osnovne organizacije ZSMS TOZD Ptujске toplice je predlagal predsedstvo, ki je bilo na ustanovnem sestanku potrjeno. Za predsednika osnovne organizacije ZSMS je bila izvoljena Olga Čuš, ki je prisotne seznanila s programom dela osnovne organizacije.

V program dela je osnovna organizacija vključila naslednje naloge:

— dvig produktivnosti dela ter povečanje delovne discipline;

— razvijanje in uveljavljanje novih odnosov, oblik in metod dela v TOZD;

— zavzemanje za uresničevanje študija ob delu, da bi čimveč delavcev doseglo srednjo in višješolsko izobrazbo;

— izdelava programov kulturnega in duhovnega življenja naših delavcev;

— uveljavitev napredne idejne usmerjenosti;

— aktivno in organizirano vključevanje mladih v civilno zaščito;

— sistematično vključevanje mladih, zlasti ženske mladine kot prostovoljcev v enote teritorialne obrambe;

— evidentiranje najdelavnejših članov ZSMS v članstvo ZKS, kar bo pogojevala ustanovitev OO ZKS v TOZD Ptujskih topličah;

— aktivno sodelovanje v vseh samoupravnih organih TOZD delovne organizacije;

— organiziranje raznih športnih tekmovanj in strokovnih ekskurzij;

— sodelovanje pri izgradnji naslednje faze TOZD Ptujске toplice z različnimi akcijami.

Ob koncu sestanka je prisotne seznanil Janko Mlakar o poslovanju TOZD Ptujске toplice in poudaril, da morajo sprejete naloge tudi izpolnjevati.

Kadrovske spremembe

PRIŠLI V JUNIJU 1977

TOZD TEHNOSTROJ

1. Ivan Veršič
2. Slavko Tašner
3. Iztok Matjašič
4. Franc Brusar
5. Miran Jurovič

OBRAT KOOPERACIJA

1. Ivan Plohl

TOZD »SLOV. GORICE«

1. Štefka Vuzem
2. Rozalija Brvar

TOZD PTUJSKE TOPLICE

1. Justina Krajnc
2. Marija Polajžar

DE STARŠE

1. Janko Majerič
- DE »OSOJNIK«
1. Konrad Preložnik

ODŠLI V JUNIJU

Obrat KOOPERACIJA

1. Ismet Alibašič
2. Arif Arifi
3. Zdravka Arifi
4. Ljubica Bralič
5. Pero Bojčič
6. Ljubica Bernardič
7. Leonardo Ercegovič
8. Nikola Jurkovič
9. Čedomir Jureša
10. Anica Kovačič
11. Franka Koštič
12. Jere Lučič
13. Ivan Matijan
14. Zora Milojevič
15. Ante Majstorovič
16. Kata Majstorovič
17. Milica Posarič
18. Stojanka Ščepanovič
19. Alma Sešek
20. Zlatko Šimunič
21. Marjan Šimunič
22. Đurđica Uremovič
23. Vukadin Veljović

TOZD MLEKARNA

1. Zdravko Bratušek

TOZD Tehnoservis

1. Milan Hadler

TOZD PTUJSKE TOPLICE

1. Elizabeta Potočnik

TOZD TRGOVINA

1. Franc Bedrač

TOZD »HALOSKI BISER«

1. Marija Habjanič
2. Marija Miličević
3. Milena Pšajd

DE »OSOJNIK«

1. Franc Šeruga
2. Kemal Karahasanović

DE PODLEHNIK

1. Jožef Janžekovič
2. Jožef Topolovec
3. Rozalija Kojc
4. Julijana Horvat

DE DORNAVA

1. Jožef Muhič
2. Ignac Rojko

PRIŠLI V JULIJU 1977

TOZD MIZARSTVO

1. Anton Čeh
2. Stanislav Flegerič

TOZD TEHNOSEKVIS

1. Izidor Klep
2. Marjan Petek
3. Marjeta Horvat
4. Marija Galub
5. Jožef Cafuta

TOZD »SLOV. GORICE«

1. Renata Čeh
2. Milena Špicer

Delovna skup. skupnih služb

1. Irena Tement
2. Štefka Tekmec
3. Angela Zupanič

TOZD GOZDARSTVO

1. Andrej Kovačič

TOZD MLEKARNA

1. Janez Lainšček

DE DORNAVA

1. Marko Drokran

ODŠLI V JULIJU 1977

TOZD GRADBENI REMONT

1. Janez Dominko

OBRAT KOOPERACIJA

1. Stanko Korenjak

DE »OSOJNIK«

1. Franc Čeh

DE ZAVRC

1. Martin Lazar
2. Marjan Petrovič

DE PODLEHNIK

1. Srečko Vinko
2. Franc Hvalec

DE STARŠE

1. Anton Polanec

V TOZD Ptujске toplice so ustanovili osnovno organizacijo ZSMS

V TOZD Ptujске toplice je bil 5. avgusta ustanovni sestanek osnovne organizacije ZSMS, kjer so imenovali in izvolili predsedstvo osnovne organizacije ZSMS TOZD Ptujске toplice, sprejeli program dela osnovne organizacije ZSMS in potrdili poslovnik za delo osnovne organizacije.

Na sestanku osnovne organizacije je prisotne pozdravil predsednik OK ZSMS Ptuj Milan Čuček, jih podrobneje seznanil o pomenu združevanja v svoji organizaciji ZSMS, o tem kako poteka delo osnovne organizacije in kako so organizirani izvršilni organi osnovne organizacije ZSMS.

Milan Čuček je dejal, da je ZSMS družbenopolitična organizacija mladih in njihovih organizacij, ki se zavzema za aktivno vlogo mladine v gra-

ditvi samoupravne socialistične družbe in za doseganje idejnopolitične ter akcijske enotnosti mlade generacije na temeljih programa in politike ZKJ. ZSMS je sestavni del ZSMJ, enotne družbenopolitične in vzgojne organizacije mladine SFRJ. Svojo programsko in akcijsko usmeritev gradi na marksizmu kot idejno politični osnovi svojega delovanja. Kot družbenopolitična in vzgojna organizacija ZSMS vpliva na razvoj socia-

Skupni delavski svet

je imel 1. avgusta 1977 svojo 11. redno sejo, kjer je sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdi se finančni rezultat kombinata v I. polletju kot zbir in seštevek finančnih rezultatov TOZD in obrata kooperacija. Rezultate poslovanja v finančnem in fizičnem obsegu so obravnavali samoupravni organi in se o njih z osebnim izjavljanjem odločali delavci na zborih delavcev.

Potrdi se predlog delitve kot so ga predlagale družbenopolitične organizacije v KK, v obliki in vsebini kot je bila podana v predlogu.

2. V celoti se potrdi in osvaja predlog ukrepov za sanacijo stanja v TOZD Petovica po periodičnem obračunu za I. polletje 1977, kot je bil predložen.

3. Z ozirom na predlog družbenopolitičnih organizacij KK in sklepov samoupravnih organov ter zborov delavcev TOZD na dosežene rezultate, se poveča v začetku leta s planom predvideno povečanje točke še za nadaljnjih 5 odstotkov v bruto znesku tako,

da se s planom predvideno povečanje vrednosti točke realizira pri vseh TOZD, razen pri TOZD Petovica.

4. 30. septembra 1977 se mora prikazati finančni rezultat za vse TOZD in obrat kooperacija, ker bodo le na ta način podatki celovitejši in možna primerjava doseženih rezultatov OZD kot celote.

V bodoče je finančne podatke prikazovati s fizičnimi podatki skupaj.

5. Skupni delavski svet imenuje za naslednje obdobje 4 let za individualnega poslovodnega organa — za glavnega direktorja KK Ptuj dr. Cvetka DOPLIHARJA.

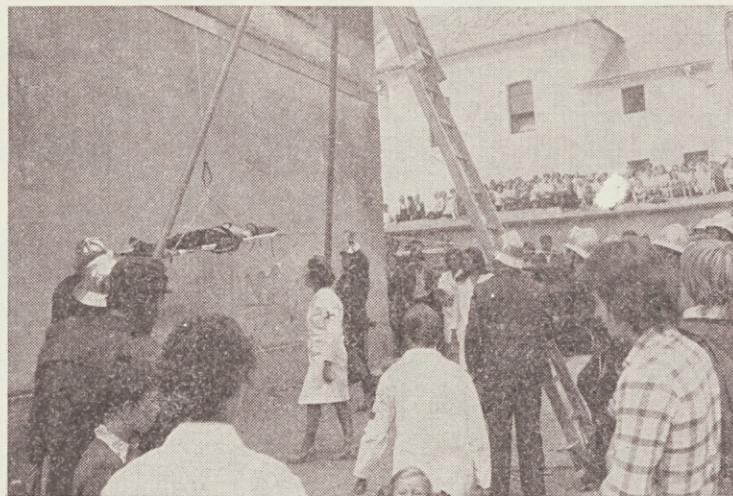
6. Skupni delavski svet sprejema sanacijski program TOZD Petovica kot osnovo za saniranje proizvodnje in poslovanja te TOZD. Ob sprejemu sanacijskega programa se sprejemajo tudi predlogi odbora za gospodarske zadeve, ki jih je vnesti v ukrepe za čimuspšejnše poslovanje

VERA FUREK

8 AVGUST — PRAZNIK OBČINE PTUJ

Vaje civilne zaščite

V počastitev občinskega praznika občine Ptuj 8. avgusta je bila v nedeljo, 7. avgusta osrednja proslava v Krajevni skupnosti Leskovec pri Ptuj. Ob tej priložnosti je bila na prireditvenem prostoru v središču Leskovca izvedena združena vaja enot civilne zaščite v Krajevni skupnosti Leskovec, sosednjih krajevnih skupnosti, Krajevne skupnosti Ptuj in enote civilne zaščite nekaterih delovnih organizacij.

Reševanje ranjencev

Kmetijski kombinat je zastopalo 35 obveznikov civilne zaščite, razporejenih v tri oddelke, in sicer:

- oddelke prve medicinske pomoči,
- gasilsko tehnično reševalni oddelke in
- oddelke za red in varnost.

Enote civilne zaščite so sestavljali:

A. Oddelke prve medicinske pomoči:

- Mira Tasovec, TOZD Kletarstvo — komandir oddelka;
- Terezija Rus, TOZD Mešalnica;
- Janez Svenšak, TOZD Mešalnica;
- Franc Vaupotič, TOZD Mešalnica;
- Jožica Merc, TOZD Petovica;
- Anica Vratič, TOZD Petovica;
- Sonja Šumen, TOZD Petovica;

- Slavica Voda, TOZD Petovica;
- Cvetka Gotvajn, TOZD Tehnoservis;
- Marjana Kores, TOZD Tehnoservis;
- Vili Šumenjak, Tehnoservis.

B. Gasilsko tehnično reševalni oddelke:

- Roman Plohl, Tehnoservis, komandir oddelka;
- Jerko Iličič, Tehnoservis;
- Franc Osojnik, Tehnoservis;
- Jože Kunstek, Tehnoservis;
- Anton Rojko, Tehnoservis;
- Anton Mlinarič, Mizarstvo;
- Janko Gašperič, Mizarstvo;
- Ivan Fajferič, Mizarstvo;
- Jože Merc, Kletarstvo;
- Srečko Štumberger, Kletarstvo;
- Janez Lah, Kmetijstvo, DE Turnišče.

C. Oddelke za red in varnost:

- Martin Terbuc, TOZD Mizarstvo, komandir voda;
- Franc Voda, Mizarstvo;
- Marjan Kukovec, Mizarstvo;
- Ivan Rihtarič, Kletarstvo;
- Rudolf Drevenšek, Kletarstvo;
- Jurij Vindiš, Kmetijstvo, delovna enota Turnišče;
- Rajko Alt, Petovica;
- Ludvik Cigler, Petovica;
- Anton Štumberger, Petovica;
- Ladislav Erjavec, Tehnoservis;
- Erika Veselič, Tehnoservis;
- Danica Kmetec, Tehnoservis.

Nastop enot civilne zaščite in skupna vaja je zelo uspela.

Nastopajoči so še enkrat dokazali svojo usposobljenost in pripravljenost pri obrambi domovine. Vaja sama pa je dala slovesnosti ob praznovanju občinskega praznika občine Ptuj temvečji pomen.

Na koncu velja opozoriti na dejstvo, da je stalna aktivnost na področju usposabljanja obveznikov in enot civilne zaščite kot sestavine koncepta vseljidske obrambe prisotna le v nekaterih TOZD, medtem ko se odgovorni v drugih TOZD vse premalo ukvarjajo s temi vprašanji.

Stane Širovnik

Spremembe v zakonu o starostnem zavarovanju kmetov

V uradnem listu SR Slovenije št. 14-77 so bile objavljene spremembe in dopolnitve zakona o starostnem zavarovanju kmetov, ki se tičejo višine kmečkih pokojnin, solidarnostne udeležbe delavcev in drugih delovnih ljudi pri zagotavljanju sredstev za starostno zavarovanje kmetov, ter upravnega in sodnega postopka za uveljavljanje pravic iz tega zavarovanja.

Starostna pokojnina znaša — to je sedaj tudi zakonsko utrjeno — 30 % mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov iz preteklega leta po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, lahko pa se s samoupravnim sporazumom določi tudi višji odstotek ali večji znesek. Kar se tiče solidarnostne udeležbe delavcev in drugih delovnih ljudi pri zagotavljanju sredstev za starostno zavarovanje kmetov, se le-ta zagotavlja na podlagi programa dejavnosti skupnosti s samoupravnim sporazumom o temeljih plana skupnosti. Ta samoupravni sporazum določi tudi višino prispevka. Če sa-

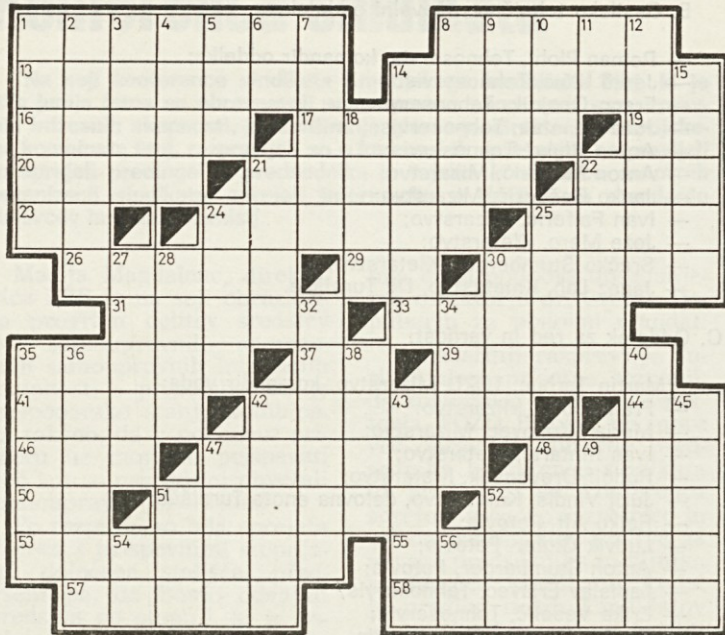
moupravni sporazum ni sklenjen, lahko določijo obseg solidarnostne udeležbe in stopnjo prispevka skupščina SR Slovenije skupaj s skupščino skupnosti socialnega varstva Slovenije.

Postopek za uveljavljanje pravice do starostnega zavarovanja kmetov bodo določili zavarovanci sami s samoupravnim splošnim aktom skupnosti. Za sodno varstvo teh pravic bo ustanovljeno posebno sodišče združenega dela; zaenkrat je skupnost starostnega zavarovanja kmetov pristopila k sodišču, ki ga je ustanovila skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji. Dokler to sodišče ne bo začelo poslovati — to pa bo 1. januarja 1978 — bo reševalo sodne spore še vedno Vrhovno sodišče SR Slovenije.

Končno je novela k zakonu o starostnem zavarovanju kmetov uzakonila tudi pristop skupnosti starostnega zavarovanja kmetov kot šeste skupnosti k skupnosti socialnega varstva.

LS

križanka

VODORAVNO: 1. gora v Kamniških Alpah s televizijskim pretvornikom, 8. pletena lesena košara, 13. tanka kapilara, 14. vrsta ženskega okrasa okrog vratu, 16. dodatek, pritiklina, 17. ognjen zubelj, 19. kratica za »Varnostni svet«, 20. ločilo, 21. naša alpska dolina, 22. lučaj, 23. avtomobilska oznaka Ancone, 24. črevesni zajedalci, zlasti pri otrocih, 25. očarljivost, mikavnost, 26. vrtna cvetlica, 29. avtomobilska oznaka Kotorja, 30. boj, 31. tesno se prilegajoča pletena obleka, 33. Tantalova hči, ki je izgubila vseh 14 otrok, 35. letovišče v Istri, 37. konec kopnine, 39. dolina pod Triglavom, 41. človek z velikimi očmi, 42. oblika združenja v kapitalističnem gospodarstvu, 44. kratica za kreditno banko, 46. znana škofjeloška tovarna hladilnikov, 47. duhovni vodnik, svetovalec, 48. mačka, 50. kemični znak za iridij, 51. udeleženec križarskih vojska, 52. opera hrvaškega skladatelja Vatroslava Lisinskega, 53. žena Aleksandra Velikega, 55. nedokazana znanstvena zamisel, ki daje razlago določenih pojavov, 57. naznanilo, sporočilo, 58. fotografski objektiv ki odstranjuje aberacijske motnje.

NAVPIČNO: 1. družina, 2. zgodaj zrelo sadje, ki daje slabo vino, 3. prehod za cesto ali železnico, 4. Aškerčeva socialna pesem, 5. naš otok, 6. okrajšava za »exempli causa. (na primer), 7. italijanski otok južno od Neaplja (letovišča), 8. francoski filozof, začetnik pozitivizma (Auguste, 1798—1857), 9. prostor, površina, 10. ime češkega reformatorja Husa, 11. avtomobilska oznaka Nizozemske, 12. prislov, 14. teritorialna-upravna enota v Švici, 15. nahuha, kratka sapa, 18. sijaj, bleščanje, 21. pritisk, 22. znani francoski revolucionar, ki ga je ubila Char-

lotte Corday v kopalni kadi (Jean Paul), 24. majhen hrib, 25. odprtina cevi, 27. bojazen, preplašenost, 28. vojaški pratež, 30. slikovit grad ob Dravi, 32. južni sadež, 34. trska, 35. nadzornik, 36. vsiljena ustava ali drug akt, 38. vinorodna rastlina, 40. delnica, 42. slavniki kenijski atlet, dolgoprogaš (Kipčonge), 43. pecivo, 45. pokrajina v Srbiji, 47. nizka temperatura, 48. težke sanje, 49. seč, 51. grška črka, 52. zemeljski tečaj, 54. avtomobilska oznaka Vinkovcev, 56. pripovedna pesnitev z več tisoč verz.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□

MISEL NA ČRTICAH

- ERESTOVINA
- ST— — AN— —
- G— — — — VINA
- — R— — ZAN
- S— — — ČAS
- — — — — A
- PR— — L— DE—
- B— A— ILO
- Z— — — KA

1. strojilo iz čresla, 2. zlivanje, stek, 3. črepinje, 4. pikanten polmasten sir iz posnetega mleka (ime je dobil po italijanskem mestu Parma), 5. stenski časopis, 6. oblika kmečke skupnosti, 7. bralni trak v knjigi, 8. pripona, končnica, 9. vrsta domače zabele.

Črke na črticah ti dajo neko misel.

Sestavil Edi Klasinc

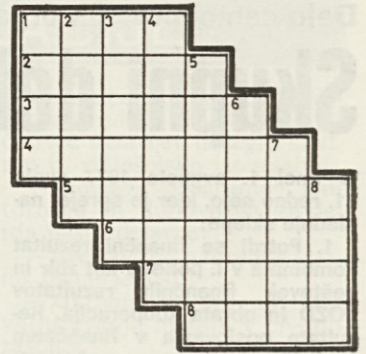
□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Rebus

A Š 5
E = O

MAGICNI LIK

VODORAVNO IN NAVPIČNO: 1. stotnja, 2. novejša likovna smer, ki se je pojavila pred leti, 3. modro barvilo iz rastlinskih lišajev, 4. ženska, ki pita živino, 5. votel in izoliran valj, ovit z žico (pri električnih aparatih), 6. albansko mesto na jugovzhodnem delu istoimenskega jezera, 7. predujem, naplačilo, 8. srbsko moško ime (humorist Milošević).

KMETIJSKI KOMBINAT NA POMURSKEM SEJMU

Kmetijski kombinat je letos prvič razstavljal na mednarodnem živilskem sejmu, ki je bil v času od 19. do 28. avgusta v Gornji Radgoni.

Za ta sejem je bil uporabljen bivši paviljon TOZD Petovla iz zagrebškega velesejma, ki pa ga je bilo treba pred tem popraviti.

Na gospodarskem odboru je bilo odločeno, da nastopa kombinat na tem sejmu enotno, pod skupnim nazivom, vendar s poudarkom na tistih artiklih oziroma uslugah, ki so za široko potrošnjo najbolj zanimivi; zato se bodo tudi stroški razstavljanja delili sorazmerno na TOZD.

Tako so bili od izdelkov razstavljeni: alkoholne in brezalkoholne pijače ter vložena povrtnina TOZD Petovla, najboljša vina TOZD Kletarstva »Slovenske gorice«; Ptujске toplice, sauna TOZD Mizarstvo in kopirni aparati TOZD Tehnoservis pa so bili predstavljeni s slikami.

Udeležba na tem sejmu bo postala vsakoletna, saj je naša delovna organizacija, skupaj z drugimi kmetijskimi in živilskimi organizacijami na tem območju podpisnik samoupravne interesne skupnosti za kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni.

Mirko Jaušovec

NAŠA POT — Gasilo delovne skupnosti Kmetijsko prehrabeni kombinat s sedežem v Ptujju. Izdaja delavski svet SOZD. Ureja uredniški odbor: (AK Lenart) Leopold Hamersak, Miro Bauman, Franc Kovačič; (AK Maribor) Rezička Sajevec, Marjan Simon; (KK Ptuj) Silva Gorjup, Ciril Kolarič, Franc Tetičkovič; (TMI Košaki Maribor) Maks Budja, Jože Murko, Vekoslava Krašovec. Predsednik uredniškega odbora in odgovorni urednik: Franc Tetičkovič. Novinar: Mihaela Pišek. Tehnično uredil: Mirko Jaušovec. Naklada 3000 izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna, Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Muzejski trg 2, tel. 77351 (47). Rokopisov in slik ne vračamo.

Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Sekretariata za informacije pri IS Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1975.